

■ 26 Ağustos
2016 Cuma
■ Sayı: 46
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN
EGME

BU MİTİNG GEREKLİ

4 Eylül Mitingi'nin propagandası ve örgütlenmesi için Komünist Parti de elinden geleni yapıyor. Ancak bu kadar. Bu, şu ya da bu partinin mitingi değil, ortak bir çerçevede buluşanların birlikte kotardıkları bir miting.

GERİCİLER EMPERYALİZMİN HİZMETİNDE TAŞERON İŞGALCI OLMAYACAĞIZ

İŞÇİLERİN 4 EYLÜL'Ü | CERABLUS'A KARŞI ÇIKMAK İÇİN 7 NEDEN | PARTİ OKULU: CEMAAT,
SİYASET VE DEVLET | FİDEL YAZDI: DOĞUMGÜNÜ | SEN TÜRKİYE DEĞİLSİN AKP

BOMBALARA BOYUN EĞMEYECEĞİZ

Antep'te bir düğün gününde şeriatçı terörün kıyımına uğrayan kardeşlerimizin acısını paylaşıyoruz.

Ülkemiz bir süredir büyük acıların, karanlık bir korku atmosferinin yurdu olmuştur.

Bu yılın başında Sultanahmet'te patlayan bombanın ardından parti olarak yaptığımız açıklama aylar sonra gerçekliğini ve sıcaklığını koruyor:

"Kör şiddet uzunca bir süredir dünyada temel siyaset aracı haline gelmiş durumda. Bu türden eylemlerde kimin imzası olursa olsun, zarar gören her durumda halk oluyor. Siyasi iktidarlar, bu tür eylemlere bazen göz yumuyor bazense doğrudan planlıyor. Kimi örneklerde ise devletler ya da emperyalist merkezler arasındaki çekişmeler sırasında katliamlar organize ediliyor. Ülkemizde son dönemde bu türden eylemler hep tek bir örgüte işaret etti: IŞİD. Bu noktada bu eylemlerin kime hizmet ettiği, kime yaradığı sorusuna yanıt vermek zorlaşıyor. Çünkü Komünist Parti'nin defalarca vurguladığı gibi, kör şiddetin bir temel siyaset aracı haline gelmesi, siyasetin artık ilkelerle, programla değil kapalı kapılar ardında ve kirli pazarlıklarla yürütülmesinin sonucu."

Bombalarla, halkın kör terör yoluyla sindirilmesinden başka bir anlamı olmayan kanlı saldırılarla yürütülen siyaset, haksızlaştırılmış bir siyasettir.

Bir değil, bin darbe atlatsanız da, eğer patlatılan bombalarla, yaratılan korku atmosferiyle halk iradesine ipotek konuluyorsa, ortada demokrasi yoktur.

IŞİD gibi kanlı, karanlık bir örgütü besleyen, komşu ülke Suriye'yi kana bulamak için bu örgütü harekete geçiren ve bununla yetinmeyip kendi ülkesinin de bu örgütün eylemleriyle kana bulanmasından fayda umanlar, halk iradesinin bir numaralı düşmanıdır.

Nereden gelirse gelsin, kimi hedef alırsa alsın, kim neyi amaçlarsa amaçlasın... Caddelerde, pazarlarda, düğünlerde patlatılan bombalarla yapılan kanlı siyaset halk düşmanıdır.

Bu ülkede toplumun talep ve isteklerini göstermekten bütünüyle uzaklaştırılan, haksızlaştırılan siyasette, halk iradesinin yerini kör terör, patlayan bombalar ve zorbalık doldurmaktadır.

Milli iradeden, halkın temsilciliğinden söz edip, sözde darbelere, asker vesayetine karşı durduğunu iddia edip, bu kanlı siyaset oyununda, kör terörü bir yöntem olarak benimseyen ikiyüzlü siyasetçiler, halk iradesinin temsilcisi değil düşmanıdır.

Siyaseti haksızlaştıran kör teröre kesin ve samimi bir karşı duruş, bu kanlı yöntemlerin tetikçiliğini üstlenenlerin üzerine mutlak bir kararlılıkla gidilmesi, siyasette halka yer açılması için tek yoldur.

 KOMÜNİST PARTİ

YETER ARTIK!

SURİYE'Yİ DAHA FAZLA KURCALAMAYIN!

Türkiye AKP eliyle emperyalist devletlerin, bölgesel güçlerin ve hatta birtakım çetelerin oyuncağı haline dönüştürülmüştür.

- **Cerablus operasyonu durdurulmalıdır.**
- **Türkiye silahlı grupların faaliyetine izin vermekten vazgeçmelidir.**
- **Suriye'ye dönük yıkıcı faaliyetler sürdüren örgütlenmeler tasfiye edilmelidir.**
- **Türkiye sınır güvenliğini sağlamaktan başka bir şeye karışmamalıdır.**
- **Türkiye topraklarının, üslerin, hava sahasının ve diğer tüm olanaklarının Suriye'deki çatışmalarda kullanımına son verilmelidir.**

Suriye'nin Cerablus kentine yönelik operasyon Türkiye'yi savaş batağının içine daha fazla çekmektedir. Bütünüyle gayri meşru ve tutarsız olan bu harekât hemen durdurulmalıdır.

Türkiye bir kez daha Suriye'nin egemenlik haklarını ihlal etmiştir. Başından beri Şam yönetiminin uluslararası cihat çeteleri karşısında mevzi kaybetmesinin esas nedeni, başta Türkiye olmak üzere dışarıdan silahlı çetelere verilen destektir. Dolayısıyla Suriye'de barış isteyenlerin, Suriye'nin iç işlerine müdahaleyi kesmesi, bu ülkenin egemenlik haklarına saygı göstermesi gerekli ve yeterli olacaktır.

TSK'nın müdahale ettiği IŞİD bölgedeki kazanımlarını başta AKP hükümetine borçludur. Amerikan imalatı bu karanlık örgütün alenen örgütlendiği, kiralık katil topladığı, açık gösteriler düzenlediği en ileri örnek Türkiye'dir. AKP, IŞİD'e ve diğer terör gruplarına kendi paramiliter gücü olarak bakmış ve bu doğrultuda kullanmıştır. Son olarak istihbarat birimlerinin

Gaziantep'deki düğün saldırısını en azından "önlemediği" bütün açıklığıyla ortaya çıkmıştır.

Sahada bunca silahlı grubun faaliyet gösterdiği, yönetim krizinin had safhaya çıktığı bir ortamda kimin kiminle barışıp kiminle savaştığının kaosa dönüşmesi de şaşırtıcı değildir. Ama bugünkü karışık tablo Türkiye içinde IŞİD'in güçlü mevzilere sahip olduğu gerçeğini değiştirmiyor. Devletin ve hükümet partisinin içine yerleşen bu çetenin, komşu ülkede vurulmakla tasfiye edileceğine kimse inanmamalıdır.

AKP iktidarı sınırın Türkiye yakasını IŞİD dışındaki başka İslamcı çetelerin kullanımına açmasının, üs olanakları sağlamasının herhangi bir hukuki dayanağı yoktur. Bu politikanın

sonucu olarak Karkamış'ın boşaltılması ülkemizin savaşın içine gömülmede olduğunu gösteren trajik bir gelişmedir. Ancak bu adımın sivil halkın güvenliği kaygısıyla atıldığı da asılsızdır. Bölge insansızlaştırılmakta, resmen savaş alanı haline dönüştürülmektedir.

Türkiye AKP eliyle emperyalist devletlerin, bölgesel güçlerin ve hatta birtakım çetelerin oyuncağı haline dönüştürülmüştür.

Cerablus operasyonu durdurulmalıdır.

Türkiye silahlı grupların faaliyetine izin vermekten vazgeçmelidir.

Suriye'ye dönük yıkıcı faaliyetler sürdüren örgütlenmeler tasfiye edilmelidir.

Türkiye sınır güvenliğini sağlamaktan başka bir şeye karışmamalıdır.

Türkiye topraklarının, üslerin, hava sahasının ve diğer tüm olanaklarının Suriye'deki çatışmalarda kullanımına son verilmelidir.

**Komünist Parti
Merkez Komitesi**

AKP'den ibaret bir

AKP ÇOK BÜYÜK BİR SORUN AMA TÜRKİYE'NİN AKP'DEN DAHA BÜYÜK BİR SORUNU VAR. TÜRKİYE'DEKİ PROBLEMLERİ AKP'YE DARALTMAK BUGÜNKÜ KOŞULLARDA NEREDEYSE TÜRKİYE'NİN TÜM MESELELERİNİN AKP'NİN İÇ SORUNU OLARAK GÖRÜLMESİNE YOL AÇIYOR.

Türkiye'de uzun zamandır iyi bir gelişme olmuyor. İnsanların ülkeye baktıklarında yüzlerini güldürecek bir olay görmemelerinden daha kötüsü, aynı insanların buna dair beklentilerini yitirmesi herhalde. Nasılsa daha iyisi olmayacak, daha iyisinin olması imkânsız diye var olandan mutlu veya memnun olma çabası, Türkiye ileriliğinin en büyük sorunu belki.

Bu ülkeye bakıp da umut üretmek gerçekten zor. Ancak sorunun çözümü de tam burada. Bakarken ama gerçek anlamda bakarken ya da başka bir deyişle sadece izlerken ve yorumlarken Türkiye'nin geleceğine dair iyi hisler beslemek neredeyse imkânsız.

Türkiye bir mücadele ülkesi... Bu mücadelenin bir yerinde konumlanmadan, en azından ucundan tutmadan ne bu memleketi anlamak mümkün ne de bu ülke için umut beslemek.

Ama burada bir kısır döngü yok mu diye sorulabilir. Umutlanmak için mücadele etmek gerekiyorsa, mücadeleye başlamak için gereken o ilk itkinin nereden bulunacağı sorusu üzerinden atlanamayacak bir mesele şüphesiz.

Türkiye bir mücadele ülkesi ve bu ülkede birtakım mücadele başlıkları var. Türkiye'deki gelişmeler bu mücadele

başlıkları vesilesiyle, bunların birer alt başlığı olarak okunmadığı ve yorumlanmadığı müddetçe bu temel sorunu çözmek imkânsız.

TÜRKİYE'NİN SORUNU MU, AKP'NİN SORUNU MU?

Türkiye'deki her türlü gelişmenin Türkiye sağının bir iç problemi olarak görüldüğü bir ortamda bunları birer mücadele başlığı olarak kurgulamanın önünde gerçek engeller var elbette. Fazlasıyla uzamış bir AKP iktidarı Türkiye kapitalizmine ilginç bir olanak yarattı. Bugün Türkiye'nin neredeyse tüm sorunları AKP'nin sorunları olarak görüldüğü için bu problemlerin çözümünün merkezinde AKP'nin durması gerektiği algısı hızla yayılıyor ve güçleniyor.

AKP'nin yarattığı sorunların, AKP'nin sorunları olarak nitelenmesi, problemlerin kaynağında AKP'nin olduğu ve bunları sahiden AKP'nin yarattığı gerçeğini dışlamıyor üstelik, tam tersine bunu içeriyor. Ama problemin AKP ile bu denli özdeş görülmesi ve bu anlamda nitelik değiştirmesi, problemin bir iç mesele olarak kavranmasına ve çözümün tek yolunun bir sorun odağı olarak AKP'nin dönüştürülmesinde görülmesi-ne yol açıyor.

Gülen Cemaati ile AKP arasındaki halihazırda süren kavgayı ele alın örneğin... Türkiye İslamcılığının ve iktidarın bu iki hizbinin arasındaki mücadeleyi, Türkiye sağının bir iç meselesi olarak görmenin, problemin çözümünü de AKP'ye veya Cemaat'e havale etmek anlamına geleceği açık değil mi? Dahası, yine böyle bir iç problem kurgusu, AKP ile Cemaatin siyasi, ideolojik ve hatta örgütsel olarak birbirinden ayrılması imkânsız iki akım olduğu saptamasını da değersizleştirmiyor mu?

Bu Türkiye sağının bir iç meselesi değil, hepimizin meselesi ve sorunun kaynağında AKP'nin kendisi olduğunu söylemek ilk anda işe yarıyor gibi olsa da içinden geçtiğimiz koşullarda gerçekten yetmiyor. Zaten farklı bir şekilde olsa da, AKP de aslında bunu söylüyor! Hata yaptığına veya kandırıldığına herkesi inandırmaya çalışan AKP, sorunun kaynağında kendisinin olduğunu reddetmiyor. Ancak bu meseleyi kendi meselesi haline getirip çözümün de kendisiyle ilgili bir dönüşümle mümkün olduğunu söylüyor ve bugün doğrusunu yaptığını iddia ederek destek arıyor. Acı olan bu desteğin buluyor da...

Bu desteğin çok önemli bir manası var ama. Türkiye'nin en önemli müca-

Türkiye'ye isyan

dele başlıklarından birisi olan gericilikle mücadele toplumun gözünde böylesi bir iç kavga dönuşürken bu kavga dışarıdan seyredilen bir olgu halini alıyor. Dışarıdan takip edildiğinde gericilikle mücadele edilmediği gibi, bu mücadeleden bir umut devşirmek de imkânsız hale geliyor.

Oysa burada bir umut var. Türkiye'de İslamcılığın düzenin problemlerini çözmek bir yana, kendisinin bir kriz dinamiği haline geldiğini görmek için, İslamcılıkla kapitalizm arasındaki ilişkiyi görmek şart. Ama umut için bu da yeterli değil. Çünkü bu kriz dinamiğine müdahale edilmediği, bir kavganın konusu yapılmadığı müddetçe bu problemler kesin olarak çözülemese de geçitiriliyor ya da bu problemlerle yaşamının bir yolu bulunuyor. Ancak bu ihtimal müdahalenin zeminini ortadan kaldırmıyor ve umut da tam olarak bu noktada, mücadele için ortaya çıkan olanaktan doğuyor.

İŞİD'LE AKP Mİ MÜCADELE EDECEK?

AKP ile Cemaatin kavgasını bir kenara geçip izleyemeyiz. Tıpkı İŞİD'le mücadeleyi AKP'nin, iç ve dış siyasetteki manevralarının konusu haline getirmesini dışarıdan takip edemeyeceğimiz gibi...

Türkiye İslamcılığının krizi belli ki Cemaatle yaşananlardan ibaret değil. Bölgede emperyalizmin ve onun ortağı olarak AKP'nin planlarında önemli roller üstlenmiş olan İŞİD'in, AKP'nin başını çok ağrıtaacağı, ama daha önemlisi Türkiye halkının canını acıtmaya devam edeceği kesin. İŞİD'i Suriye'deki Kürt yapılanmasına müdahale etmek için kullanılan bir araçtan ibaret görmek, sorunun yine Türkiye İslamcılığının ve AKP'nin bir iç meselesi olarak görülmesini kolaylaştırır yalnızca.

Oysa sorunlarını çözmek için İslamcılığa yaslanan Türkiye kapitalizminin problemleri, İslamcılığın içine düştüğü krizden dolayı hızla büyüyor. Bu kriz dışarıdan bakıldığında yalnızca karamsarlık, çaresizlik ve umutsuzluk üretirken, Gülen Cemaati, İŞİD başta olmak üzere cihatçı çeteler ve AKP'nin ana gövdesinin arasına sıkışmış meseleyi bir bütün olarak düzenin problemi olarak tarif etme mücadelesinin kendisi dahi Türkiye ilericaliği için ciddi olanaklar

barındırıyor.

AKP ile İŞİD arasında büyümesi ve ne yazık ki daha fazla kan ve acı getirmesi muhtemel gerilime müdahale etmenin başka yolu yok. Bu konu da, Türkiye sağının bir iç meselesi değil, daha büyük bir konunun alt başlığı olarak ele alınmalı.

Suriye serüveni tek başına AKP'nin fikri değildi, İŞİD'den de Türkiye'de yalnızca AKP faydalanmadı. Suriye Türkiyeli patronlar için de bir çıkış olarak görülüyordu. Cemaatle AKP tek yumruk halinde Türkiye'de karşılıklarına çıkan herkese vururken para babaları hallerinden memnundu. Türkiye'de bugün İslamcılığın yaşadığı kriz patronların krizi aynı zamanda. Ama bütün bu sorunları AKP'nin sorunları olarak tarif etmek, İslamcılıkla sermayedarların arasındaki ilişkiyi görünmez hale getirirken, problemlerin çözümünün de dönüşen, ehlileşmiş, doğru yolu bulmuş bir AKP'den beklenmesini sağlıyor.

SORUNU BÜYÜTMEK Mİ, KÜÇÜLTMEK Mİ?

AKP çok büyük bir sorun ama Türkiye'nin AKP'den daha büyük bir sorunu var. Türkiye'deki problemleri AKP'ye da-

**BÖYLE OLUNCA
DA SORUNLARIN
ÇÖZÜMÜ YİNE
AKP'NİN İÇİNDE
ARANIYOR, DÜZEN
MUHALEFETİNİN
BÜTÜN GÜNDEMİ
'AKP'Yİ YOLA
GETİRMEK'
OLURKEN, HALK
DA OTURUP
'HAYIRLISIYLA
GELECEK YENİ
AKP'Yİ' BEKLİYOR.**

raltmak bugünkü koşullarda neredeyse Türkiye'nin tüm meselelerinin AKP'nin iç sorunu olarak görülmesine yol açıyor. Bu noktadan sonra da insanlar, AKP'nin kendi sorunlarını çözmesini beklemekle ya da olanı biteni izlemekle yetiniyor.

Buradan bir umut çıkar mı gerçekten? AKP'ye indirgenmiş bir Türkiye'den insan heyecan duyar mı? AKP ile başlayıp AKP ile biten bir gün kime ne getirebilir?

Türkiye'de bugün problemin AKP'ye daraltılmasına değil, AKP'den daha büyük bir meseleye doğru genişletilmesine ihtiyaç var. Bu ülkede, AKP'ye daraltılan bir gündemden artık mücadele başlıkları değil bir bekleme ve izleme hali çıkıyor. AKP'ye daralan bir bakış Türkiye'nin tek çıkış noktası olarak, Türkiye'nin sorunlarını çözmek için AKP'nin sorunlarını çözmeyi hedefleyen Yenikapı'yı veya benzer başka örnekleri görüyor.

4 Eylül'de İstanbul Kartal'da insanlar aslında Türkiye'deki sorunların AKP'ye daraltılmasına karşı çıkmak için toplanacak ve Türkiye AKP'den ibaret değil diyecekler. Bir ülkenin sorunlarının tamamı İslamcılığın iç meselesi haline getirilirken aslında Türkiye'nin bir bütün olarak AKP'ye teslim edilmesine isyan edecekler. Yalnızca Türkiye'de düzene karşı değil, bunun bir uzantısı olarak AKP'ye karşı mücadelenin de en iyi yolu bu çünkü.

■ Özgür Şen

CERABLUS MÜDAHALESİNE
KARŞI ÇIKMAK İÇİN

7 NEDEN

CERABLUS MÜDAHALESİNİN ARKAPLANI, AMAÇLARI VE MÜDAHALENİN TÜRKİYE'NİN BÖLGEDEKİ GÜÇLER KARŞISINDAKİ KONUMU AÇISINDAN ANLAMI GİBİ KONULARDA ÖNE SÜRÜLENLER BÜYÜK ÖLÇÜDE KARŞILIKSIZ.

Türkiye'nin Suriye'de ABD'nin gerçek yüzünü gördüğü ve bu yüzden Cerablus'a yönelik müdahaleyle Suriye'de oluşturulacak bir Kürt koridorunu engellemeye çalıştığı iddiası gerçekliğe yaslanmıyor. İşte Cerablus'a yönelik Türkiye operasyonuna karşı çıkmak için yedi neden...

1- Çünkü sınır daha da bulanıklaşacak: Suriye'de beşinci yılını geride bırakan savaşın, Türkiye'nin bir iç meselesine dönüştüğü aşikâr. Bunun en büyük nedenlerinden biri Türkiye'nin hamiliğini üstlendiği cihatçıları desteklemek adına 911 kilometrelik Suriye sınırını muğlaklaştırması oldu. Bu muğlaklaştırmayla Türkiye, Suriye'nin içinde oluşturmaya çalıştığı 'güvenli bölgeleri' kendi topraklarında yarattı. Bugün Cerablus müdahalesiyle bu muğlaklaştırma hat safhaya çıkıyor. Türkiye, IŞİD'e karşı savaşıyor çeşitli cihatçı grupların komuta ve ikmal merkezi olarak Gaziantep'in Karkamış ilçesini "insansız bölge" haline getirmeyi bile göze aldı. Türkiye'nin Cerablus müdahalesi ters teperse, bu komuta merkezinin korunması için TSK'nın Suriye içine doğrudan müdahalesi ya da IŞİD'in Karkamış'ı istilası gibi bir çıkmazla karşı karşıya gelinecek. Bu da aslında Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 17 Ağustos'ta yaptığı "Başımıza gelenler Suriye politikasının sonucu" özeleştirisi-

sinin gerçek bir hesaplaşmanın ifadesi olmadığına işaret ediyor.

2- Çünkü büyük bir güvenlik riskiyle karşı karşıyayız:

Türkiye, Suriye'deki bu operasyon için Nureddin Zengi Tugayı, Sultan Murat Tugayı, Feylak'uş Şam, Rahman Koloruları gibi gruplardan bin 500- bin 800 arası militan getirdi. Bu militanlar bir yıldır Azaz-Cerablus hattında IŞİD'le savaşıyorlar ve bin kadar kayıp vermelerine rağmen kayda değer hiçbir başarı elde edemediler. Bundaki en önemli nedense, IŞİD'le ideolojik paralellikleri nedeniyle, IŞİD'in bu grupların içlerine sızmasıydı. IŞİD'in uyuyan hücreleri bir gecede aktifleşerek, Türkiye destekli grupların o gün elde ettikleri kazanımları sıklıkla boşa düşürdü. Bu militanların yüzlercesinin Türkiye'ye kabul edilmesi, IŞİD'in Türkiye'ye daha fazla el uzatmış olduğu anlamına geliyor.

3- Çünkü, Suriye'nin egemenliğine saygı duymak, en akıllıca yol:

Türkiye'nin ABD'nin YPG'yle kurduğu ilişkiden şüphe duyduğu, bu nedenle Rusya'ya yanaştığı ve hatta YPG'nin önünü kesmek için Esad'la anlaşmanın yollarını aradığı ve bu yüzden attığı adımların ABD'nin bölge planlarına da darbe vurduğu yorumları tam anlamıyla gerçeği yansıtmıyor.

Gerçekte yukarıdaki gibi bir yönelimi girmiş olan Türkiye'nin yapabileceği

yegâne makul yol Esad'la anlaşmak olurdu. Üstelik bu anlaşmanın ABD'nin bölgedeki müttefikleri YPG'ye doğrudan karşı bir hamleyi içermesi de gerekmiyordu. 10 bin cihatçının Türkiye üzerinden ikmal almadan bir hafta bile sürdürmeyeceği Halep çatışmaları birinci ayını geride bırakmaya hazırlanırken, Türkiye Şam yönetimiyle, bu grupların desteğini kesmesi karşılığında, YPG'nin Afrin ile Kobani kantonlarını birleştirmesinin önündeki son engel olan, IŞİD kontrolündeki El Bab kasabasını almasını şart koşabilirdi. Suriye Halep'teki saldırı olmasaydı El Bab'ı alabilecek durumdaydı ve bu da YPG'nin bu bölgeyi ele geçirecek kantonları birleştirmesini sekteye uğratabilirdi.

4- Çünkü amaç Suriye'nin toprak bütünlüğü değil:

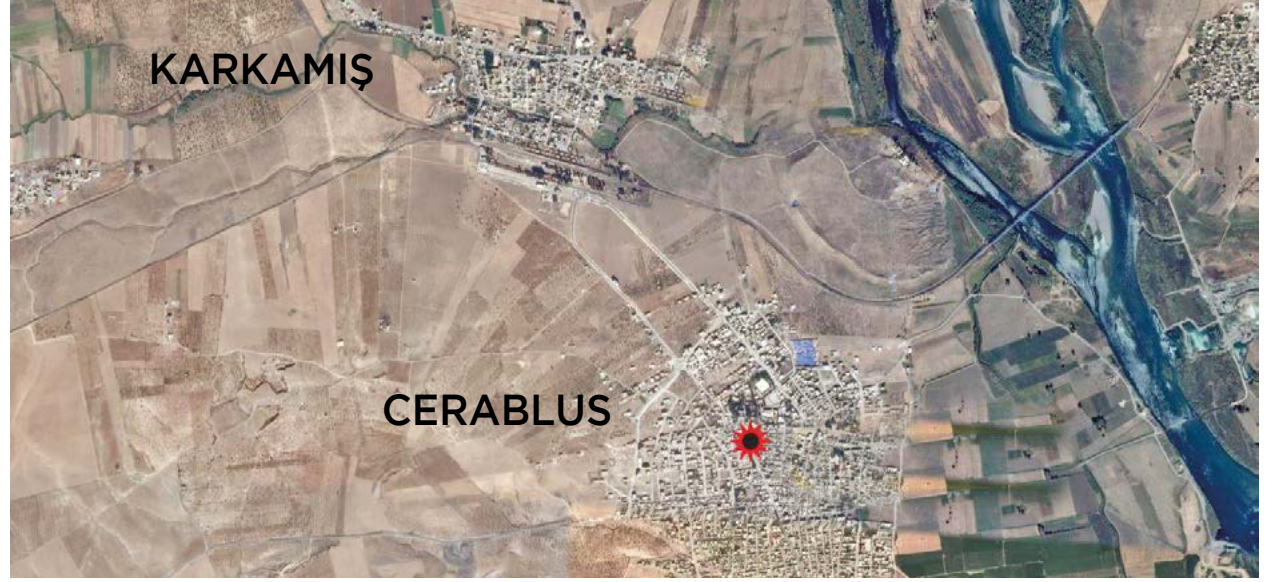
Türkiye'nin bu basit ve zahmetsiz yolu tercih etmemesinin yapısal nedenleri dışındaki nedeni, Türkiye'nin hâlâ ABD'nin Suriye'yi küçük devletlerden oluşan kâğıt üstünde 'federatif' yapıya dönüştürme planlarına bağlı olması. Akşam gazetesinin hükümet kaynaklarından edindiği bilgilerden yola çıkarak derlediği "Türkiye'nin Suriye planı" da bu iddiayı doğruluyor. Nitekim plana göre, Türkiye Suriye'de YPG/PYD kontrolünde bir bölgeye karşı çıkarken, masaya getirdiği talepleri arasında şu yer alıyor: "Suriye'nin toprak bütünlüğünün

korunması şartıyla 'merkezi idaresi güçlü, federatif yönetim' formülü önerilecek ve Suriye'deki etnik ve mezhepsel kimlikleri dışlamayan geçiş sürecine ilişkin takvim hazırlanacak.

Hatırlanacak olursa, 2013'te IŞİD'in ortaya çıkışına kadar burada IŞİD'i oluşturacak selefi grupları destekleyen Türkiye, 2015'te de İdlib'in El Kaide tarafından alınmasını sağlayarak, mezhep temelli bir federatif modelin de taşlarını döşemiş oldu. Bugün Suriye'de Şam'ın elini güçsüzleştirmeye yönelik her hamle, altında Türkiye'nin imzası olduğu İdlib'teki adı konulmamış Kaide emirliğine yaslanıyor.

5- Çünkü 'Esad kalabilir' demek yetmez:

Türkiye'nin mezhep temelli 'federatif' yapıda ısrar ederken, Devlet Başkanı Beşar Esad'ın istifası şartından vazgeçmesi ve hatta Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş'un 22 Ağustos'ta "Esad'ın geleceğine Suriye halkının kendisinin karar vermesi gerektiğini" söylemesi de bir hatadan dönüş sinyali değil. Nitekim Türkiye'nin gündeme getirdiği model, aslında 2013'ten beri dillendirilen ve ABD'de Esad'ın akıbeti konusunda farklılaşmalara yol açtığı için tam olarak uygulanamayan, Suriye'nin mezhep ve milliyet temelinde bölünmesi planını çelmiyor. İlk olarak Foreign Policy Research Institute'tan Gary C. Gambill'in kapsamlı olarak kaleme aldığı 'Suriye'nin bölünmesi planı, Suriye'nin Halep ve Şam gibi kentlerinin yanında sahildeki Alevi ağırlıklı bölgelerin Esad'a devredilmesi, buna karşın Suriye'nin kuzey ve doğusunda bir 'Sünni' yapı, sınır hattı boyunca Kürt bölgesi ve güneyde bir Dürzi bölgesi oluşturulmasını içeriyordu. 2015'te Brookings Institute tarafından kaleme alınan 'çözüm planı' da sadece IŞİD'in yükselişiyle birlikte bu planın revize edilmiş haliydi. Suriye'nin bölünmesi fikri hâlâ ABD yönetimi içinde tartışılıyor ancak tartışma Suriye'nin kaç bölgeye bölüneceği ve Esad'ın akıbetinin ne olacağına odaklanmış durumda. Bu plan kapsamında Esad'ın da gerçek

Suriye'nin başında kalıp kalmayacağı Rusya ile pazarlık konusu olmaya devam ediyor. Bu pazarlıkta ABD, Suriye'nin Sünni, Dürzi, Kürt, Alevi bölgelerine ayrılmış bir konfederasyona dönüştürülmesini içeren 'B Planı'nı masada tutuyor.

6- Çünkü ABD'ye rağmen falan değil:

ABD, Rusya ile çözüm konusunda giriştiği pazarlıkta, Suriye'nin bir konfederasyona dönüştürülmesini değil, konfederasyonun kaç devletten oluşacağını konuşuyor. Yoksa ABD, Suriye'nin kuzeyinde YPG ile konfederasyon girişimlerine hız vermiş durumda. ABD'nin Kürt bölgesinin oluşturulması hususunda YPG ile bir ortaklığa gidiyor ancak bu ortaklık "Kader birliği"ne dönüşmüş değil.

ABD ile YPG'nin mevcut ortaklığının bir kader birliğine varamamasının önünde hem Suriye'den hem de uluslararası durumdan kaynaklanan bazı nedenler bulunuyor. Birincisi, ABD açısından daha işlevli olabilecek Kürt koridorunun sınırları Afrin'e kadar uzanmıyor. Çünkü bu bölgenin Afrin'e kadar uzanması, 'Sünnilerin' Halep'ten vazgeçmesini de beraberinde getirmek gibi bir çıkmaza sahip. Ancak YPG için Rojava, 'Afrin'e kadar uzanmaya' devam ediyor. Dolayısıyla, Rusya ile ilişkileri muallak YPG'nin Afrin'e uzanmasını ve elindeki tek koz

BU MÜDAHALEDE ABD'NİN PAYI VAR, MÜDAHALE SURIYE'NİN TOPRAK BÜTÜNLÜĞÜNÜ KORUMAYI AMAÇLAMİYOR VE MÜDAHALE PYD'NİN ELİNİ ZAYIFLATMAYI DEĞİL ONU ABD'YE MAHKÛM ETMEYİ AMAÇLIYOR.

olmasını kabul etmeye yanaşmayacaktır.

Dolayısıyla Cerablus'a yönelik bir Türkiye müdahalesi ABD planlarını çelmek bir yana o planlar içinde anlam kazanıyor. Bu noktada Türkiye'nin ABD'nin YPG ile kurduğu ilişkiden kuşku duyması bir veri olmakla birlikte, bu kuşkunun Türkiye'yi rota değiştirmek yerine alternatif çoğaltarak elini güçlendirme konusunda teşvik ettiği görülüyor. Türkiye'nin Rusya ve İran'la yaklaşması ABD'nin üstünü çizmek değil, ABD ile girişilen yeni bir pazarlık anlamına geliyor.

7- Çünkü YPG'nin ehlileştirilmesini sağlıyor:

Lübnanlı es-Sefir gazetesinden Muhammed Balut da bu aşamada, önemli bir noktaya parmak basıyor. Ona göre ABD de YPG'den istediklerini alabilmek için Cerablus operasyonuna yeşil ışık yakmış durumda. ABD'nin istekleri arasında Barzani'nin eğittiği Suriyeli Peşmergelerin YPG tarafından Rojava'ya kabulü ve biri Kobani'de diğeri de Rimelan'da bulunan iki ABD üssünün güvenceye alınması bulunuyor. ABD'nin uzun süredir ve daha fazla güvenceye çalıştığı Barzani'yi Rojava'da söz sahibi yapmak istemesi kendisi açısından mantıklı. Üstelik Türkiye'ye göbekten bağımlı olan Barzani, Ankara'nın Kürt koridoru konusunda ABD tarafından telkin edilmesini de kolaylaştıran bir aktör. Barzani yanlısı Suriyeli siyasetçilerin bir-biri ardına Ankara'da ağırlanması ve son olarak Mesud Barzani'nin Ankara'da Joe Biden ile görüşmesini de içeren temaslarından yansıyan sonuç, Türkiye'nin YPG liderliğinde olmayacak bir Kürt oluşumunu destekleyeceğine yönelik.

Türkiye'nin Cerablus'a müdahale planları ve ABD'nin Rojava'yı her an yutmaya hazır Türkiye ile YPG'yi isteği yönünde adımlar atmaya zorlaması, YPG'yi hiç olmadığı kadar bölgesel dengeleri gözetmeden, tümüyle ABD'nin çıkarlarını gözetken hamleler yapmaya itiyor. Bunun son örneği ise Haseke'de YPG'nin 'rejimi çıkartmak için' başlattığı çatışmalar oldu.

Her iki durum da Türkiye'nin Cerablus operasyonunu dile getirmesiyle YPG'nin daha fazla Amerikancılığa yöneldiğini gösteriyor.

■ Fırat Dağ

BİRLEŞİK METAL İŞ SENDİKASI BAŞKANI SERDAROĞLU:

“Şimdi kara koyun olmak gerekiyor”

YENİ ESNEK ÇALIŞMA MODELLERİYLE, SERMAYE PİYASASININ ESNEKLEŞTİRİLMESİNE ÇALIŞILIYOR. BU DA ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE BİZLER AÇISINDAN DAHA OLUMSUZ DÜZENLEMELERİN GÜNDEME GELMESİ ANLAMINA GELECEK. BÖYLE BİR ORTAMDA 4 EYLÜL MİTINGİNE KATILACAĞIZ.

BMİS Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, sol Haber Portalı'na 4 Eylül Mitingi ,hakkında görüş verdi ve şunları söyledi:

Bütün insanların, birilerinin istediği gibi düşünmeye zorlandığı bir süreç yaratıldı. Yani birileri düşman ve o düşmana karşı da herkes birisinin dediği şekilde düşünmek ve davranmak zorunda gibi hissettirilmeye çalışıyor. Yani bir algı yaratılmaya çalışılıyor. Ve buna muhalefet partileri de dahil, herkes bir takım halinde uymuş ve süreci öyle götürmeye çalışıyorlar. Şimdi tabii, tabii caizse burada 'kara koyun' olmak gerekiyor. Yani bazı gerçekleri dile getirmek gerekiyor. 'Kral çıplak' demek gerekiyor. Tamam Türkiye'de bir darbe girişimi oldu ama bu darbe girişiminin nedenleri ve sonuçları üzerinde insanların daha özgür düşünmesi gerekiyor. Daha sağlıklı değerlendirmelerin yapılması gerekiyor. Ama şu anki iktidar buna izin vermiyor. Diyor ki 'sizler de benim gibi düşünacaksınız. Düşmana karşı birlikte hareket edeceğiz.' Ve ondan sonrasıyla ilgili de tamamen kendi hegemonyasını kurabilecek bir sistem yaratmaya çalışıyor. O nedenle 4 Eylül mitingi gibi mitingler, bizim açımızdan bazı gerçeklerin, onların söylediği gibi olmadığını dile getirmek açısından önemli. Şunun söylenmesi gerekiyor: 'Tamam bir darbe girişimi var ama bu darbe

girişiminin sorumlusu kim? Zemin hazırlayıcısı kim? Bu darbeyi yöneten insanların ortağı kim?' Bunu sormak gerekiyor.

Gülen cemaati ile işbirliği yapanların bugün 'Biz bilmiyorduk, kandırıldık, Allah affetsin, millet affetsin' demelerinin hiçbir değeri yok. Şimdi bunları dile getirmek gerekiyor.

Baktığımız zaman OHAL içerisinde çalışma hayatını baştan sona değiştirebilecek düzenlemeler yapıldı. Ama bunlar OHAL yokken de yapılıyordu. Kiralık

işçi kölelik yasası OHAL'den önce hayata geçirildi. Şimdi de insanların hukuk sistemi içinde hakkını arama hakkını ortadan kaldırmaya çalışıyorlar. Zorunlu bireysel emeklilik deniliyor. Bunlar çağdaş, özgürlükçü bir demokraside görülebilecek uygulamalar değil. Yani siz insanlara zorla şu sisteme gireceksiniz, bu sistem şu şirket tarafından yönetilecek diyeceksiniz. Bu faşizan bir anlayış. Çalışma hayatı allak bullak edilmeye çalışılıyor. Şimdi de OHAL'den dolayı kaçacak yabancı sermayeye ve yeni Türk yatırımcılara yönelik birtakım teşvikler verilmeye çalışılıyor. Bunların panik içerisinde davranmaması ve cesaretli olmaları için, işçinin birtakım hakları ortadan kaldırılmaya çalışılıyor, kıdem tazminatı, esnek çalışmanın başka türlü modelleri gibi... Yeni esnek çalışma modelleriyle, sermaye piyasasının esnekleştirilmesine çalışılıyor. Bu da önümüzdeki günlerde bizler açısından daha olumsuz düzenlemelerin gündeme gelmesi anlamına gelecek. Böyle bir ortamda 4 Eylül mitingine katılacağız. Bu tür mitingler 4 Eylül'le sınırlı kalmamalı, Türkiye'nin devrimci, demokrat, ilerici kesimleri bu kötü sürece müdahil olmalı.

“Bir de Boyun Eğmeyeceğiz diyenler var”

Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nden Yrd. Doç. Dr. Fatih Yaşlı, 4 Eylül mitingi için şunları söyledi:

"Komünistler devleti yıkacak" diye elli yıldır sola karşı beslenip büyütülen İslamcılık Türkiye'yi bir yıkımın, bir çöküşün eşğine getirdi. 15 Temmuz gecesi, düne kadar ortak olan İslamcı yapılardan biri, diğerine karşı bir askeri darbe girişiminde bulundu. Hem de "laikliğin bekçisi" olduğunu iddia eden ordudaki mensupları aracılığıyla. O günden beri, düzenin pislikleri bir bir ortalığa saçılıyor, emperyalizmin taşeronu dinci gericiğin ülkeyi nasıl bir karanlığa sürüklediği ve çöküşün, çözülmenin, çürümenin boyutları çok daha net bir şekilde görülebiliyor.

Darbe sonrasında sergilenmek istenen 'milli mutabakat' adlı müsamere ise güya 'darbe karşıtlığı' adına, olan bitenin siyasi sorumlusunu, yani iktidar partisini, aklamaya, temize çıkarmaya çalışıyor. CHP yönetiminin büyük katkılarıyla sergilenen bu müsamereyi izleyenlere, 'dünü unutun, emperyalizmle işbirliği yapanları unutun, 4+4+4'ü, imam-hatipleştirmeyi, özelleştirmeleri, emek düşmanlığını, Haziran direnişinde katledilenleri, silah taşınan tırları, içeride ve dışarda izlenen savaş politikalarını unutun' deniyor.

Deniyor denmesine ama bir de 'unutmayacağız' diyenler, 'boyun eğmeyeceğiz' diyenler var. 4 Eylül mitingini böyle diyenlerin yan yana geleceği, çoğalaçağı, seslerini yükselteceği önemli bir buluşma olarak görüyor, tüm halkımızı 4 Eylül günü Kartal'daki büyük buluşmaya davet ediyorum.

4 EYLÜL
SAAT 17.00
KARTAL ME
MİTING
GERİCİLİĞE
EMPERYALİZME
DARBECİLERE
BOYUN EĞME

“Orada olmak herkes için bir görev”

Enver Aysever, 4 Eylül mitingi için yapılan çağrıda imzası olan aydınlarımızdan. Yaptıkları çağrını şöyle değerlendiriyor:

4 Eylül mitingine çağrıcı olmamın iki sebebi var. Birincisi Türkiye'ye dayatılan siyasal seçeneklerin hiçbiri laik, cumhuriyetçi, devrimci kitleleri temsil etmemektedir. O halde bu seçeneksizliği kırmak için ben de varım demek gerekir. İkincisi, demokrasilik oyunundaki uygulamaların, yani 15 Temmuz'dan sonra ortaya çıkan tabloda demokrasinin sadece AKP güzellemesi olarak algılandığı bu dönemde, hakiki ifade özgürlüğü, temel insan haklarını göstermek ve gericiliğin maskesini indirmek için Kartal Meydanı'nda olmak gerekiyor. Ben olacağım. Orada olmak da bençe herkes için bir görev. Bu nedenle çağrıcılar arasında yer aldım.

“AKP'nin sahte mutabakatına karşı 4 Eylül'e”

4 Eylül Mitingi için yapılan çağrıya katılanlardan birisi de eski CHP Dersim Milletvekili Hüseyin Aygün. Aygün, mitingle ilgili şunları söyledi:

"Yenikapı mitingi Erdoğan ve ekibinin sahte bir 'demokrasi' ve 'ulusal mutabakat' mesajıyla sonuçlandı. Yenikapı'dan çıkan Erdoğan, hemen, orda toplanan milyonlarca insanın iradesini, idam isteyen bir irade olarak niteledi ve idam kararı önüne gelirse imzalayacağını söyledi. Herkesi Yenikapı'da kendi etrafından toplanmaya çağıran Erdoğan, bugüne kadar yayınlanan bütün kanun hükmünde kararnamele tek başına hazırladı. Muhalefet partilerine, sivil toplum örgütlerine, Barolar Birliği'ne,

gözetiminde ve hapisanedeki insanlarla ilgili çalışmalar yapan deneyimli kuruluşlara hiçbir şey sormadı. Kanun hükmünde kararnamele, anayasaya aykırı şekilde tüm hak ve hürriyetleri ortadan kaldıracak, onların özüne dokunacak kararlar aldı.

Yenikapı mitingi sahte bir mutabakat mitingiydi. Gerçekten demokrasi isteyenler, AKP'ye karşı uzun yıllardır mücadele edenler, Gezi'de kanını dökenler, sakat kalanlar ve bedel ödeyenlerdir. Gerçekten demokrasi isteyenler AKP'nin sahte mutabakatı etrafında değil, 4 Eylül'de Kartal'da buluşmalılar, Kartal'da olmalılar. Ben de o gün Kartal'da olacağım."

“FETÖ'yü yaratan siyasetçiler bedel ödemiyor”

Oyuncu Levent Üzümcü'nün 4 Eylül mitingi öncesinde sol Haber Portalı'na yaptığı değerlendirme şöyle:

"Sosyalist Enternasyonal toplantısında sivil ve askeri darbe karşıtı yaptığım konuşma nedeniyle, bu siyasi iktidar beni işimden etti. Ve şimdi aynı siyasi iktidardan parayla tuttuğu troller neredeyse beni Fethullah Güleni ilan edecekler. Öylesine müthiş bir karmaşa var ki... Bir kaos, bir girdap... O kaosu içine girmemek, çok ciddi bir irade gerektiriyor. Bu nedenle 4 Eylül'deki miting görüşümüzü, bakışımızı berraklaştıracak, aklımızı açacak bir miting olacak.

Darbe girişimi nedeniyle askeri okullara, liselere, kolejlere, birçok memura, hiç suçu olmayan tiyatroculara, akademisyenlere, demokrasi tarafında duran birçok insana bedel ödendi ama her nedense tüm bunlara neden olan, FETÖ'yü yaratan siyasetçiler bedel ödemiyor.

Demokrasi, toplumdaki azınlıkların da hakkını korumak üzerine kurulmuş bir sistem. Türkiye'de sosyalizme inananların sayısının daha az olması, sosyalizmin yanlış olduğu anlamına gelmez. Demokrasi mitinglerinde az destekçili partilerin bulunmaması demokrasinin bir ayıbıdır. Gerçek anlamda demokrasi herkesin katılımıyla olur. Yenikapı alanı, AKP güzellemesine uygun olarak yapılmış bir mekandır. Dikkat ederseniz 1 Mayıs'ta da Türkiye işçi sınıfına gösterilen mekan burasıdır. Buraları gösteri için yapmışlardı ancak buranın bir ruhu yok, burası naylon bir yer. Burası deniz doldurularak yapılmış, ruhu olmayan, geçmişi olmayan bir yer. Bu ruhsuzluk, Türkiye'deki genel düzen siyasetine de çok benziyor. Bir kabalık, bir zevksizlik hakim. Malesef böyle bir sıkıntı var.

Çok kullandıkları bir 'dava' söylemi var. 'Dava' diyorlar, 'Davaya sahip çıkmak' diyorlar. Uzun zamandır merak ediyorum, bu davanın ne davası olduğunu. Neye karşı? Mesela cumhuriyete karşı olduğunu düşünüyorum ben bunun, ama bugün yapılan bir açıklamada bu siyasi hareketin lideri, 1400 yıllık bir dava olduğunu söyledi. Bana çok ilginç geliyor. Ne olduğuyla ilgili bir sıkıntım var. Bir türlü anlayamıyorum bunun ne olduğunu. Çünkü, tarih üzerinde kurulmuş devletlere, imparatorluklara, onların siyasi yapılarına bakıyorum; burada müthiş bir yanlış bilgilendirme, tarihi yanlış algılama, yanlış okuma olduğunu görüyorum. Eh şimdi Osmanlı bu davayı başaramadı mı? Bu geliyor benim aklıma. Dünya coğrafyasında kurulmuş en büyük imparatorluklardan biri olan Osmanlı İmparatorluğu bir davayı mı başaramadı, yoksa bir dava uğruna başka bir davayı mı ıskaladı? O kadar yanlış okuyoruz tarihi, maalesef bu demokrasi mitingleri de böyle oluyor. Yani bu yanlış okumanın izinden gidildikçe, demokrasi mitingleri de bir yanlış okuma birlikteliği haline geliyor. Ve alternatifleri var bu ülkenin. Ancak alternatiflerin üzerine tıpkı artık günümüzde olduğu gibi çok fazla yükleniliyor. Yani sayıca fazla olmayan insanlar seslerini duyurmaya çalıştıkça, türlü türlü yaftalara maruz kalıyorlar."

“Gericileşme darbe girişimi öncesinde de gündemdeydi”

Müziyen Nejat Yavaşoğulları'nın 4 Eylül Mitingi için yaptığı çağrı şu oldu:

"Darbe girişiminden önce de Türkiye'de iyi gitmeyen şeyler olduğu ortadaydı. Sahip olduğumuz değerlerin yitirilmesi, kapitalist anlayışın her alanda dayatılması, ranta yönelik girişimler, toplumun gericileştirilmesi gibi olgular, darbe girişimi öncesinde de gündemdeydi. Darbe girişimiyle, tüm

bunlar gündem dışına itilmiş olamaz. O bakımdan bu miting çok önemli. Ülkemizin geleceği açısından, şu anda büyümekte olan nesil açısından çok önemli. Kazanımlarımızı kaybetmekle karşı karşıyayız. Bunun için bu miting çağrı yaptım,

Yenikapı mitinginin AKP mitingine dönüşmesi kaçınılmazdı. Verilmeye çalışılan mesajlar, herhangi bir partinin bayrağının kullanılmaması bile bir

aşama ama sonuç olarak AKP mitingine dönüştü. Bize inandırıcı gelmeyen, bugün için demokrasiye methiyeler düzen bir sürü kişi gördük orada. Samimi oldukları konusunda şüphem var. Yani duruma göre hareket ediyorlar diye düşünüyorum. 4 Eylül mitinginin gerçekten emperyalizme, gericiliğe ve darbecilere karşı olanları bir araya geldiği bir miting olacağını düşünüyorum.

KEMAL OKUYAN'LA DARBE SONRASI TÜRKİYE VE 4 EYLÜL MİTINGİ HAKKINDA

‘Çağrımız so

“4 EYLÜL MİTINGİ İÇİN ÇAĞRI METNİ SON DERECE AÇIK, YALIN. DAHA SONRA ORTAYA ÇIKAN 16 MADDELIK BİLDİRİ DE ÖYLE. BUNLARIN İÇİNDE GÖRÜYÖRÜZ KENDİMİZİ. BU, ŞU YA DA BU PARTİNİN MİTINGİ DEĞİLDİR, ORTAK BİR ÇERÇEVEDE BULUŞANLARIN BİRLİKTE KOTARDIKLARI BİR MİTINGDİR.”

Bu hafta orta sayfalarımızı Komünist Parti Merkez Komite üyesi Kemal Okuyan'la soL Portal tarafından yapılmış olan söyleşiye ayırdık.

Darbe girişimin ardından bir ay aşkın bir süre geçti. Bu dönem için ne söylenebilir? AKP ilk şoku atlattı denebilir mi?

Bugün itibarıyla 40 gün olmuş. Bir açıdan uzun, bir açıdan çok kısa süre bu. Şu ana kadar darbe girişiminin hemen ardından belirginleşen eğilimlerin hemen tamamının güçlü bir biçimde kendini hissettirmeye devam ettiğini söyleyebiliriz. Örneğin Erdoğan'ın, genel olarak AKP'nin bu darbe girişiminden iddia edildiği gibi güçlenerek çıkmadığını, bunun olabilmesi için bir dizi olguyu hesaba katması gerektiğini söylemiştik. Bu şimdi açıkça görülüyor. Darbe girişiminden önce başlamıştı, AKP günah çıkarmak için papaz odasına girdi, oradan bir türlü çıkamıyor.

Hemen soralım, bu yeni bir AKP ile karşı karşıyayız anlamına mı geliyor? Fabrika ayarlarına geri dönüşten söz ediliyordu, bu daha da farklı bir şey, yeniden tasarlanmış bir AKP mi söz konusu?

AKP'ye bir süredir damga vuran temel motivasyon, Erdoğan'ı kurtarmak. Her ne olursa olsun. Bu bir süredir böyleydi ancak Erdoğan “survivor”ı kendi kuralları ile oynamaya çalışıyordu. Darbe girişiminden sonra, Erdoğan, iç ve dış politikada kendi sınırlarını görmeksizin kurtuluşun imkânsızlığını kavradı, en azından bir süre buna uygun davranacak, dişini sıkacak. AKP'nin tepesindeki hava da bu, hatta Erdoğan'ı kontrol etmek için ciddi çaba harcıyorlar. “Fabrika ayarlarına dönüş” AKP'nin ilk dönemine büyük yatırım yapan liberallerin icadıydı, onların duası, temennisiydi. O döneme ilişkin bir olumlamayı içeriyor. Bizim algımızda böyle bir şey yok. AKP'nin bu ülkeye yerleştiği, öldürücü darbeler için zemin kazandığı dönemi allayıp pullayacak değiliz. Bugün ise, AKP'nin yaptığı iç ve dış dengeleri, ki bunları birbirinden ayırmak gerçekten son derece güç, daha gerçekçi bir biçimde hesaplayarak konum almak. Kuşkusuz buradaki dünya sermayenin dünyası, hesap kitap o dünyanın içinde yapıyor. Buradan iyi bir şey çıkması mümkün değil. Daha “gerçekçi” bir AKP'yi tercih etmek

isteyen olabilir, bunun mümkün olup olmaması bir yana, halkımıza herhangi bir hayrı dokunmayacak.

Bunu biraz daha somutlasak. AKP'nin kendi sınırlarını görerek devam etmesi, somut olarak ne anlama geliyor?

Kalıcı bir tercihten söz etmiyorum. Ne Türkiye uzun erimli değerlendirmelere imkân tanıyor ne de Erdoğan AKP'si misyonsuz yapabilecek bir parti. Ancak şu anda AKP, Türkiye içindeki yalnızlığından kurtulmak için çaba harcıyor. Yüzde 45'le, 50 ile yalnızlık olur mu? Olur. AKP projesine gerçeklik ve kuvvet katan, daha doğrusu o projenin sahiplerinden olan Gülen Cemaati artık orada yok. Mesele kadrolaşmanın çok ötesinde. AKP'nin arkasında duran güçlerle sürtünmeye başladığı an ile cemaatin AKP bloğunun dışına çıkmaya başladığı an neredeyse aynı. Fethullahçılar epey bir akli, bağlantıyı, kadroyu, operasyonel gücü, sırrı kendisiyle birlikte götürdü. Ama hâlâ ayrılabilmiş değil. Cemaatin siyasi ağırlığının gerçekten üzerine gidilse CHP büyük yara alır, MHP altüst olur ama AKP diye bir şey kalmaz. Sorun şu anda “kim cemaatçi” sorusuna kilitlendi. Bu yanlış. Bir dönemin temel politikalarının tamamında cemaatin de imzası var. Eğer mutlak temizlik iddiasıyla hareket ediliyorsa, AKP hükümetlerinin tamamını devri sabık ilan etmeleri gerekir. Sorunuza geri dönecek olursak, AKP en temel varlıklarından birini kaybetti, zayıfladı. Kaba bir özet geçerek söyleyeyim, tek bir kişinin iradesine indirgenmiş bir İslam Devleti hedefine ulaşmanın güçlükleri daha da arttı. 2010'da “Türkiye bu elbiseyi giyemez” diyorduk, bu şimdi daha açık görülüyor.

“Darbe girişimi İslamcılığın önünü açtı” değerlendirmesi çok yaygındı.

Türkiye'de İslamcı iktidar kendi içinde çatırdayacak ve İslamcılık güç kazanacak! Bakın iyimserlik filan yaymaya çalışmıyoruz, burada önemli olan halkımızın, Türkiye'nin ilerici-devrimci birikiminin karşı tarafın zayıflıklarını görerek hareket etmesidir. Karşı tarafın güçlü olduğu noktalara bakarak siyaset üretirseniz yenilgi kaçınılmaz hale gelir. Türkiye'de tehlike var, Türkiye'de tehdit var. Tamam. Ancak azıcık özen! Söz gelimi darbe girişiminin başarılı olması durumunda Türkiye'de halifelğin ilan edileceğini,

açıktan bir İslam Devleti'ne dönüşeceğini ileri sürenlerle karşılaşıyoruz. Amerikancı darbenin hedefi bu değildi. Amerikancı darbe, Erdoğan'ın bir AKP iktidarı için denendi ve burada azıcık laiklik sosu gerekecekti. Hani şimdi AKP'li isimlerin “laiklik önemliymiş” demesi gibi. Azıcık sos. Darbecilerin vereceği ayar şimdi AKP'nin kendisi veriyor. Ancak bu Türkiye'deki dinselleşme tehlikesini azaltmıyor ki! Tam tersine bugünkü tablo normalleştirilmiş oluyor. Bugünkü tabloyu kabul edenler ya bugünden nemalananlardır ya da tamamen havlu atanlar. Ve bu tablo bir kez kabullenildiğinde, zaman içinde AKP'nin yeniden daha ötesini hedeflemesi kaçınılmaz. Siyasetin mantığı bunu der, toplumsal gerçeklik bunu der. Türkiye'de siyasal İslam, laikliğe düşmanlık son on beş yılın en zayıf dönemlerinden birini yaşıyor ve laiklik adına birileri onunla işbirliği yapmaya çalışıyor.

Neden?

Çünkü Türkiye'de sermaye sınıfı kontrollü bir İslamcılık istiyor. Laikliğe dönüş sermaye için öldürücü olur. Bu ülke 15 yıllık kepezeliği yalnızca laiklik-İslamcılık tartışmasına sıkıştırılmaz. Bu sorgulanırsa, her şey ama her şey sorgulanır, bunu biliyorlar. Ayrıca patronlar bugün işçi sınıfının uysallığında dinselleşmenin rolünün farkında. Burdaki en küçük bir eksilme onları sarsar. Dolayısıyla, sürdürülebilir ve kontrol altında bir AKP iktidarından yanalar. Erdoğan “ben bunu size verebilirim” diyor, CHP “ben buna yardımcı olurum” diyor, “aman el ele tutuşalım, faşizm geliyor” diyen solcu farkında olmadan buna yardımcı oluyor.

Biraz dış politikaya baksak. 15 Temmuz'dan önce başlayan süreç, sonrasında hızlandı ve Türkiye'nin dış politikasında gözle görülür bir değişim var.

Eğer değişimden stratejik düzlemde bir yeniden yapılanmayı anlıyorsak, kesinlikle hayır. Bugün AKP dış politikada boyunu aşan denemelerden vazgeçiyor, bunun yeni bir stratejiye yol vermesi hem zamana bağlı hem de uluslararası dengelere. Aynı anda hem Rusya hem ABD'nin kabul edeceği ya da öyle varsayılan sınırlar içinde denemeler yapmaya başladı AKP. Cerablus hareketini de böyle okumak gerekiyor. Bu henüz yeni bir dış politika değildir. Bir dış politika stratejisi geliştirmek için nabız yoklanmasıdır. Temel hedef Erdo-

n derece açık ve yalın'

ğan'ın kurtuluşu olduğu için bu hem çok kolay hem de çok zor. Kolay çünkü AKP bu uğurda her tükürdüğünü yalayan, her manevrayı yapan bir oluşum. Zor çünkü AKP'nin herkesi memnun etmesi olanaksız olduğu gibi kaybettiği güveni kazanması da söz konusu değil.

Geçenlerde Erdoğan'ın Putin ile görüşürken aslında NATO ve ABD ile pazarlık yaptığını söylemişsiniz. Bu pazarlıkta durum nedir?

Bakın, darbe girişimi sırasında ABD parmağı fazlasıyla gözümüzün içine sokuldu. Bunun bir nedeni Fethullahçılar. Belli ki onlar darbeyi örgütlerken ABD desteğini pazarlamışlar, kendilerinden olmayan subayların desteğini almaya çalışmışlar. Ancak asıl üzerinde durulması gereken ABD'nin kendi tercihleri. Bir Kübalı dostum "ABD'nin kendini gizlemek istemediği ilk darbe bu" yorumunu yapmıştı, katılıyorum ama ilk mi bilemiyorum. ABD kendisine küfredilmesine alışkındır, bu aynı zamanda kendisine büyük bir güç verir. Dünyanın her yerine etkide bulunabilme yeteneği, gerektiğinde darbe yaptırabilme becerisi... Bu bir ideolojidir. ABD'nin en yakın hizmetkârları ABD'den korkarlar ve yeri geldiğinde ABD'den şikayet ederler. Bunun en güzel örneği her dönemin Amerikancısı Demirel'dir. Hem yakınmış hem hizmet etmiştir. ABD'nin kendi içindeki karmaşayı bir kenara bırakacak olursak, darbe girişimi sonrasındaki tavırla Erdoğan'a "ayağını denk al" dediğini söyleyebiliriz.

Bu yaklaşım riskli değil mi? Erdoğan'ın Rusya'ya yanaşması bir ihtimal olarak görülemez mi?

ABD'nin her adımına akıl, yanılmazlık yakıştırırlardan değilim. ABD'nin her hamlesinin başarılı olması da beklenmemeli. Tek tek ele alındığında başarısız adımların sayısı daha fazla. Ancak Türkiye örneğinde şu bilinmeli: Erdoğan'ın Türkiye'yi NATO'dan Avrasya'ya taşıyacak gücü yok. Bugünkü yalnızlaşmasını artırır, sistem buna hazır değil, ayrıca Putin hiç değil. Erdoğan kendisine manevra imkânı sağlayacak kadar sokulabilir Rusya'ya. ABD bunun mesafesine müdahale eder, Putin bir jestiyle azıcık çeker ama herkes bilir ki, büyük bir yer değiştirme için büyük bir toplumsal enerjiye ihtiyaç vardır. Biz buna devrim diyoruz. Şimdi ise, çok ciddi sorunlara sahip, hatta bazı açılardan çatırdayan batı ittifakında kendi yerini sağlamlaştırmaya çalışan bir AKP'den söz edebiliriz. CHP buna da yardımcı oluyor. Ancak buradaki asıl sorun, dünya sistemindeki dağılım. Bu bir yere kadar Erdoğan'a manevra olanağı veriyor ama bir yere kadar. Şu anda Erdoğan'ın en çok ihtiyaç duyduğu şey, geçici de olsa sakinlik, çapa atacağı dingin bir su.

"FABRİKA AYARLARINA DÖNÜŞ, AKP'NİN İLK DÖNEMİNE BÜYÜK YATIRIM YAPAN LİBERALLERİN İCADIYDI, ONLARIN DUASI, TEMENNİSİYDİ. AKP'NİN BU ÜLKEYE YERLEŞTİĞİ, ÖLDÜRÜCÜ DARBELER İÇİN ZEMİN KAZANDIĞI DÖNEMİ ALLAYIP PULLAYACAK DEĞİLİZ. BURADAN İYİ BİR ŞEY ÇIKMASI MÜMKÜN DEĞİL. DAHA "GERÇEKÇİ" BİR AKP'Yİ TERCİH ETMEK İSTEYEN OLABİLİR, BUNUN HALKIMIZA HERHANGİ BİR HAYRI DOKUNMAYACAK."

CHP'nin bir iktidar partisi gibi hareket ettiğini yazdınız, bu daha ne kadar sürecek ve asıl önemlisi Türkiye'deki siyasi iktidarın karşısında konumlanma açısından boşluk nasıl kapatılacak?

Bir burjuva partisi olarak CHP bunu yapacak elbette. Ancak CHP'ye oy veren, yerelliklerde CHP'de politika yapan çok sayıda kişi, AKP Türkiye'si'nde bir normalleşmeye karşı. Bu kesimlere, AKP Türkiye'si'nin sınıfsal temellerini anlatmaya çalışıyoruz. Bu temelleri yok sayarak alternatif üretmek mümkün değil. Artık kim kimi kandırdı, kim haklı çıktı kısır döngüsünden kurtulma zamanı. Bugünü AKP'ye akıl hocalığıyla geçirmek isteyenlerle bu kadar adaletsizlik, eşitsizlik, kötülükle barışamam diyenler ayrışacak. 4 Eylül'deki miting örneğin, tam da bu ayrışmayı hızlandırmak, ona güç katmak için düzenleniyor.

Nereden çıktı bu miting fikri?

Sokağın gericiliğe terk edilmemesi gerektiğini epey kişi düşünüyordu. Bu ihtiyaç değişik şekillerde karşılanabilir. AKP mitingine gidilebilir, CHP'nin "milli mutabakat" mitinglerine katılabilir. Bir yol da, farklı-bağımsız bir çizgiyi sergilemek, ona kanal açmaktır. Bunu acil bir ihtiyaç görenlerin fikri miting. 15 Temmuz'dan sonra bu doğrultuda sohbetler oldu, çeşitli öneriler geldi. Bir noktada miting çağrısına evrildi.

Bu kadar büyük ölçekli mitinglerden sonra risk değil mi böyle bir karar?

Bazen tek bir kişi bile tarihe not

düşer. Bu miting için çağrı yapan kimse "acaba kaç kişi katılır" sorusunu sormadı. Doğrusu buydu. "Aza razı" olduğumuz için ya da beklentimiz sınırlı olduğu için değil. Tersine, hissettiğimiz ihtiyaç çok geniş bir toplum kesiminde hissediliyor ama "Yenikapı'nın altında kalır mıyız" sorusunun kendisi bile Yenikapı'daki korkak gericilik şovuna hak etmediği bir güç verir. Sonra herkes, bu çağrıya sonradan güç katanlar, hep birlikte, katılımın artması için uğraşıyorlar elbette. Bu miting enerjisi artırılmalı, umut vermeli, sığıntı politikardan kurtulma cesareti aşılmalı. "Bu ülkeden gitmek gerek" duygusu bir açıdan çok cesaret ister, bir yandan da aşırı korkak bir tutumdur. Düşünün bu ülkeden gidecek cesaretin var ama bir mitinge dahi katılmaya halin yok! Bunu yeneceğiz, aşacağız.

Komünist Parti açısından bu miting ne anlam ifade ediyor?

Mitingin çağrı metni son derece açık, yalın. Daha sonra ortaya çıkan 16 maddelik bildiri de öyle. Bunların içinde görüyoruz kendimizi, bunların ortaya çıkışında katkımız oldu, kuşkusuz miting propagandası ve örgütlenmesi için bir parti olarak elimizden geleni yapıyoruz. Ancak bu kadar. Bu, şu ya da bu partinin mitingi değildir, ortak bir çerçevede buluşanların birlikte kotardıkları bir mitingdir. Mitinge büyük bir destek var, giderek artıyor. Bu çerçevenin, bu bağımsız hattın güçlenmesi Türkiye'nin tüm devrimci birikimi için, emekçi halkımız için önemlidir, herkes üzerine düşeni yapmalıdır. Miting bu açıdan olumlu anlamda bir kırılma noktası olabilir.

FABRİKALARDA 4 EYLÜL HAZIRLIKLARINI KONUŞTUK

İşçilerin 4 Eylül'ü

"MESELA BU MİTINGE GELENLER BU İŞİN ARKASINDA MADEM ABD VAR, ABD ÜSLERİNİ KAPATALIM, SİYASİ ANLAŞMALARIN HEPSİNİ SİLELİM ATALIM DİYECEK. BAŞKALARI YAPTIKLARI MİTINGLERDEN SONRA ABD'YLE İLİŞKİ KURACAK SİYASİ ZEMİN ARARKEN, BU MİTINGE GELENLER EMPERYALİZMİ DOĞRUDAN KARŞISINA ALACAK."

Gebze'de Sarkuysan ve Bosal'da çalışan iki işçiyle ve eski bir Çolakoğlu işçisiyle 4 Eylül Miting çağrısı hakkında konuştuk. İşçilerin, ülkedeki son gelişmelere bakışını, işyerlerinde miting çağrısını yaymak için yaptıkları çalışmalarını anlattılar.

15 Temmuz sonrası estirilen "Milli Mutabakat" rüzgârıyla birlikte sermayenin ellerini ovuşturduğu düzenlemeler de birbiri ardına çıktı. Ortaya çıkan bu tabloya güçlü bir karşı çıkışı da temsil edecek olan 4 Eylül Mitingi'ne metal işçileri nasıl bakıyor?

Erdoğan: Sömürü 15 Temmuz öncesinde de devam ediyordu, sonrasında da devam ediyor. Ortada patronların, dincilerin yer aldığı bir milli mutabakattan söz ediliyor. Bu mutabakata işçileri emekçileri eklemeye çalışıyorlar. Sermaye sınıfı kendi çıkarlarını vatan, millet, demokrasi edebiyatıyla işçi sınıfına kabul ettirmek istiyor. 4 Eylül Mitingi'ne de buradan bakıyorum ben. Emekçiler açısından bu rüzgâr tersine çevirebilecek bir ivme yakalanabilir mi sorusuyla.

Atalay: 4 Eylül'de bu yaşanan geliş-

melerin ardından ilk defa farklı bir ses çıkacak. Cemaatle birlikte AKP'si, CHP'si, MHP'si, bunların hepsi suçlu. Bugün yaşanan sürecin suçluları bunlar. Milli mutabakat denilen şeyle Türkiye toplumu bu suça ortak etmeye çalışıyorlar.

4 Eylül bence burada şunu söyleyecek; bu ülkeyi bu hale getiren sizsiniz, Türkiye'de işçiler, emekçiler ülkeyi bu hale getiren tarafta değil demiş olacak.

Erdoğan: 4 Eylül'ü İstanbul'da yapılan diğer mitinglerden farklı kılacak en önemli şeylerden biri de, 4 Eylül'de bir araya gelen kitlenin meşruiyetiyle kimse birileriyle pazarlığa tutuşmayacak. Mesele bu mitinge gelenler bu işin arkasında madem ABD var, ABD üslerini kapatalım, siyasi anlaşmaların hepsini silelim atalım diyecek. Başkaları yaptıkları mitinglerden sonra ABD'yle ilişki kuracak siyasi zemin ararken, bu mitinge gelenler emperyalizmi doğrudan karşısına alacak.

Sermaye karşıtı bir düzlemi de olan 4 Eylül Mitingi metal işçileri açısından nasıl bir anlam taşıyor?

Hasan: Şu an fabrikalarda darbe süreci ve AKP'nin karşı darbe süreci

işçilerin ana gündem maddesi. Arkadaşlarımızla konuşurken meseleyi sınıfsal bir zeminde tartışmaya çalışıyoruz. Bunu yaparken de karşılık buluyoruz. İşyerinde sömürülen, kazandığı üç kuruşa bile göz dikmiş bir iktidarın başka dinci bir çeteye boğuşmasından kendi yararına bir şey çıkmayacağını gören insanlar var. Kaldı ki bir yandan ardı ardına patronlara teşvikler sıralarken, bir yandan da işçilerin kadem tazminatını nasıl yok ederim diyen, kiralık işçilikle kölelik koşullarını dayatan bir iktidar var karşımızda.

Atalay: Türkiye'de düzenin işçilere vereceği bir gelecek kalmamıştır. Ülkede yaşanan bu tablonun karşısına başka bir ses çıkacak ve bu sesin işçilerde mutlaka bir karşılığı olur. Demokrasi masallarına insanlar ortak edilmeye çalışılıyor ama emekçilerin yaşamında bir karşılığı bulunmuyor. İşçiler bu düzenden umudu kesmiştir, neden biz böyle gerçekçi bir tabloya ortak etmeyelim ki insanları?

Aynı vardiyada, aynı tezgâhta çalıştığınız işçileri 4 Eylül Mitingi'ne nasıl

çağırıyorsunuz, miting çağrısı işçilerde bir karşılık bulmuş durumda mı?

Atalay: AKP'nin vazgeçmediği iki şey var, biri iktidar, diğeri işçilere saldırmak. Yani darbe girişimi olmuş belki iktidarını kaybedecekti ama zorunlu BES'i geçirmek için biraz bekleyelim demiyorlar, cumhuriyet tarihinin en büyük özelleştirme dalgasının geleceği söylemiyor, yani işçilere saldırmaktan hiçbir zaman vazgeçmediler. O açıdan emek düşmanlığı en baskın karakterleri. Bunu da çok açık ortaya koyarlarken elimizin güçlü olduğunu düşünüyorum. 4 Eylül çağrısıyla birlikte daha fazla insanın bu çelişkilerin farkına varması için uğraşyoruz, çelişkinin farkında olup harekete geçmemiş insanların sözünü söyleyebileceği bir miting olacak.

Nihat: Şöyle ki sermaye için neler yapabiliriz diye düşünüp nerdeyse her gün bir yasa çıkartılırken, emekçiler daha iyi koşullarda nasıl çalışırlar, nasıl yaşarlar diyen çıkmıyor. İşçilerin de sermayenin sorunlarını kendi sorunlarıymış gibi tartışmasını istiyorlar. İşyerlerinde 4 Eylül Mitingi'ni örgütlerken sınıfsal kalkış noktamız burası olacak.

Erdoğan: Mitingin çağrısında kesin bir dille yer alan emperyalizmin karşıtlığının da işçilerde alıcısı olacak sağlam bir argüman olduğunu düşünüyorum. Bugün darbenin arkasında ABD var deniyorsa, sadece darbenin arkasında olduğu için değil ülkenin bağımlılığının, esaretinin sorumlularından biri olduğunu göstererek emekçilerin gündemine gireceğiz.

Sömürüye karşı sözümüz de orada olacak

İZMİRLİ İŞÇİLER DE 4 EYLÜL'DE KARTAL'DA YAPILACAK MİTING İÇİN HAZIRLANIYOR.

İzmir'de Ege Serbest Bölge'de kurulu olan CMS Jant, Çiğli Atatürk Organize Sanayi'de kurulu Totomak ve Manisa Organize Sanayide kurulu olan Vestel Elektronik Cihazlar fabrikalarından işçiler ile 4 Eylül Miting çağrısı hakkında konuştuk:

Soru: 4 Eylül Mitingine katılacak mısınız? Miting çağrısı hakkında neler düşünüyorsunuz?

Vestel işçisi: Son dönemde patronlar ve düzen partileri "milli mutabakat" çağrıları yapıyor. Fethullahçı darbe girişiminden sonra, bir dizi "demokrasi" mitingi de gerçekleştirildi. Bu mitingler ve birlik mesajları ile Koçların, Cinerlerin ve düzen partilerinin Fethullahçılarla bugüne kadar yaptıkları işbirliğinin üzeri örtülmeye çalışılıyor. Sermaye cephesinden bu durum, hızlıca meclisten geçirilen torba yasalar ve teşviklerle de fırsata çevriliyor.

Şu an Türkiye siyaset sahnesinde ve alanlarda, tüm bunların teşhirini yapacak ve işçi sınıfının bayrağını yükseltecek bir harekete ihtiyaç var. 4 Eylül Mitingi'nin tam da bu ihtiyacı karşılayacağını düşünüyorum. Bu nedenle "Gericiliğe ve Sömürüye Boyun Eğmiyoruz" demek için 4 Eylül'de orada olmak gerektiğine inanıyorum.

Totomak işçisi: 15 Temmuz'dan sonra bizlere sunulan çözüm önerilerine bakıyorum, bunlardan hiçbiri bu ülkeye yapılan emperyalist müdahalelere karşı çıkmaktan ya da emekçilerin çıkarlarını gözetmekten bahsetmiyor. 4 Eylül mitingi çağrısında emperyalist müdahalelere karşı ve emekten yana bir tavır gördüğüm için bu çağrıyı önemsiyorum.

CMS işçisi: Miting çağrısını çok doğru ve bu zamanda mutlaka yapıl-

ması gereken şey olarak görüyorum. Bize normalleşme ve birlik beraberlik yalanları anlatılıyor sanki 15 Temmuz'dan önce her şey yolundaymış gibi sanki işçiler sömürülüyor, kadınlar sokak ortalarında öldürülüp çocuklar tacize uğramıyormuş gibi. Sanki cemaatçiler herkesten habersiz devletin tüm kurumlarına sızmamışlar ve kimse fark etmemiş gibi. Kandırıldık deyip özür dilediklerinde her şeyi unutmamız isteniyor ve bu yalanın arkasında patronları, iktidarı, muhalefetiyle hepsi birlikte duruyor. 4 Eylül Mitingi çağrısını bu yalanlara mahkûm olmadığımızı gördüğüm için önemsiyorum ve mitinge katılacağım.

Soru: İşyerinizde mitinge diğer işçilerin katılımı için bir çalışma yapıyor musunuz?

Vestel işçisi: 4 Eylül Mitingi'nin örgütlenmesinin işçi sınıfı açısından hayati önemi olduğuna inanıyorum. O nedenle ilk olarak birlikte çalıştığım mesai arkadaşlarıma miting çağrısı metnini ulaştırdım. Ardından birlikte, çağrı metnini merkeze koyan, son dönemde emekçiler üzerinde artan baskı ve sömürüyü tartıştığımız toplantılar düzenledik. Bu toplantılar üzerinden 4 Eylül Mitingi'ni örgütleyeceğiz.

Totomak işçisi: Evet tabii ki başta çalışma arkadaşlarımız olmak üzere çevremizdeki herkese miting duyurusunu yapıyoruz. Özellikle son dönemde ortaya atılan mutabakat yalanlarına kanmayan ama somut bir çıkar yol bulmakta zorlanan tanıdıklarımıza, mesai arkadaşlarımıza işçi sınıfından yana bir alternatifin de var olduğunu ve buna inananların 4 Eylül'de Kartal'da toplanacağını anlatıyoruz.

"MİLLİ MUTABAKAT DENİLEN ŞEYLE TÜRKİYE TOPLUMUNU BU SUÇA ORTAK ETMEYE ÇALIŞIYORLAR. 4 EYLÜL BENCE BURADA ŞUNU SÖYLEYECEK; BU ÜLKEYİ BU HALE GETİREN SİZSİNİZ, TÜRKİYE'DE İŞÇİLER, EMEKÇİLER ÜLKEYİ BU HALE GETİREN TARAFTA DEĞİLDİ DEMİŞ OLACAK."

PLAZA EMEKÇİLERİ DİRENİŞTE

Plazalarda miting hazırlıkları

4 Eylül Mitingi'nin örgütlenmesine katılan bir grup plaza emekçisi ile ülkede durumu ve miting öncesi yaptıkları çalışmalarını konuştuk.

Aynı zamanda, sosyal medyayı bir yayın ve propaganda mecrası olarak değerlendiren, miting örgütlenmesinde de özel bir yer veren "Plaza emekçileri #direniste" facebook sayfasının hazırlayıcıları sorularımızı böyle yanıtladı.

15 Temmuz sonrası başka mitingler de yapıldı. Yenikapı Mitingi'nde "milli birlik ve beraberliğin sağlandığı" söylendi, örneğin. Neden 4 Eylül mitingi?

Merve: Düzenlenen mitingler birbirine benziyor. Aynı sermaye düzeninin devamını sağlamak amacıyla düzenlendiler. Kendi kirli iktidar kavgalarını halka mal edip taraftar toplamaya çalıştılar ancak halkın çıkarlarının yanında olan

"SOKAKLAR İLERİCİ VE AYDIN İNSANLARINDIR. GERİCİLİĞİN VE EMPERYALİZMİN NEFES ALINAMAZ BİR HALE GETİRİLDİĞİ ÜLKEMİZ İÇİN AYDINLARIN VE EMEKÇİLERİN SÖZÜNÜ SÖYLEMESİNİN VAKTİ GERÇEKTEN GELDİ. 4 EYLÜL BU BAĞLAMDA ÇOK BÜYÜK BİR TARİHSEL ÖNEME SAHİP. ÜLKEMİZİ VE GELECEĞİMİZİ SAVUNMAK İÇİN BU SON VİRAJ GİBİ GELİYOR."

bir miting değildi. 4 Eylül mitingi bunlardan daha ayrı bir yere oturuyor. Ne darbeciliği ne de gericiliği savunuyor.

Demet: Bu mitingler en başından bu yana demokrasi mitingi olarak adlandırıldı. Demokrasi adı altında yıllarca halkın bütün ilerici değerlerini şimdi lanetledikleri FETÖ ve diğer cemaat yapılanmaları ile yerle bir ettiler. Şimdi biz bu demokrasi yalanına inanmıyoruz. Aydınlanmacılığın, laikliğin ve sermaye karşıtlığının söylenmediği bir mitingde

yerimiz yok.

Emekçiler için 4 Eylül Mitingi'nin nasıl bir anlamı var sizce?

Burcu: 4 Eylül mitinginin en önemli çağrılarından birisi emperyalizm ve sermaye karşıtlığı üzerine oldu. Şu an yaşadığımız bütün çelişkiler bu kirli düzenin, gericiliğin iplerinin sermaye ve patronların tekelinde olması sebebiyledir ve bizler de bu sermaye akışının merkezinde her gün sömürülen emekçileriz. Plaza

emekçileri olarak da emperyalizme ve bu kirli iktidar ortaklığına karşı düzenlenen mitingde yerimizi alacağız.

Melike: 4 Eylül Mitingi çağrısı için yayınlanan 16 maddelik manifesto içerisinde en dikkatimizi çeken konulardan biri, torba yasanın kapsadığı konular ve milli mutabakat dalgası altında bütün düzen ortaklarının ellerini ovuşturarak atıldığı özelleştirme adımları. Bizleri en çok etkileyen fazla mesailerle sömürü koşullarının daha da ağırlaştırılması, güvencesiz çalışma gibi konuların darbe girişiminden sonra da hız kesmeden devam ettirildiğini görüyoruz. Bu mitinge katılmak sadece bu açıdan bile bizim için bir zorunluluk.

Plazalarda çalışan milyonlarca emekçinin yaşam alışkanlıkları düşünlüğünde mitinge gelmeyi tercih edecekler mi? Neden gelsinler?

Demet: Hepimiz plazalarda ve ofislerde çalışıyoruz ve düzenle olan bağlarımız var kendimize yarattığımız konfor alanlarımız var. Bizim özene bezene yarattığımız bu konfor alanlarına düzenin sürekli bir baskısı var, patlayan bombalarla, gericilikle, fazla mesailerle bu alanlarımız sürekli daraltılıyor. Ülkesinden kaçmak isteyen, bombalar patladığında toplu taşımayı bırakıp işe taksiyle gitmek isteyen; fazla mesailer yüzünden arkadaşlarıyla görüşemeyen bireylere dönüşüyoruz. Nefes alamıyoruz evet, eğer örgütlü bir karşı duruş sergilemezsek bunların hepsi devam edecek. Söyleyecek sözümüz olduğu için orada olmalıyız, olacağız.

Gonca: Bu ülkede bombalar patlıyor, çalıştığımız işlerde mavi-beyaz yaka farkı olsa da biz de aynı bombalardan etkileniyoruz ya da çocuklara tecavüzdü biz de etkileniyoruz. Bunun için yakanın rengi fark etmiyor.

Melike: Plaza ve ofislerde çalışan eğitimli emekçiler olarak birçoğumuz aydınlanmacı bir kimliğe sahibiz. Darbe girişiminde "allahuekber" diyerek, tekbir çekerek sokaklara dökülen ve buna çağrı yapan gerici iktidara karşı laikliği, aydınlanmacılığı savunan herkes sorumluluk almalı.

4 Eylül Mitingi için birçok çalışma yapıyorsunuz. Bu çalışmalar nasıl başladı, neler yapıyorsunuz?

Merve: Aydınların çağrıcılığıyla duyurulan 4 Eylül Mitingi için her gün plazalarda sömürülen, yaşam alanları gericilikle daraltılan emekçiler olarak bizim de sözümüz olduğunu düşündük ve çalışmalar doğasında gerçekleşti. Sermaye karşıtı, aydınlanmacı, emperyalizm karşıtı bir miting varsa plaza emekçileri olarak buna örgütlü bir şekilde katılmamızın doğru olacağını düşündük ve bunun için facebook sayfamızda çalışmalarımızı başlattık.

Melike: Öncelikle plaza emekçilerinin yoğunlukta çalıştığı Maslak Levent hattında bunu duyurmak istedik. Mitingin bilgilerinin yer aldığı stickerlar bastırdık ve iş çıkışında bunları Maslak

"4 EYLÜL'DE YAPILACAK MİTING, DARBE TEHDİDİNDEN, GERİCİLİKTEN, EMPERYALİZMDEN, RAHATSIZ OLAN HALK KİTLELERİNİN BİR İHTİYACI OLARAK AYDINLARIN ÖNCÜLÜĞÜNDE ORTAYA ÇIKMIŞ OLDU. SOKAKLAR İLERİCİ VE AYDIN İNSANLARINDIR. GERİCİLİĞİN VE EMPERYALİZMİN NEFES ALINAMAZ HALE GETİRDİĞİ ÜLKEMİZ İÇİN AYDINLARIN VE EMEKÇİLERİN SÖZÜNÜ SÖYLEMESİNİN VAKTİ GERÇEKTEN GELDİ. ÜLKEMİZİ VE GELECEĞİMİZİ SAVUNMAK İÇİN BU SON VİRAJ GİBİ GELİYOR."

Levent hattında belirlediğimiz yerlere yapıştırdık. Yaptığımız bu çalışmalar esnasında çektiğimiz videoları giflere dönüştürdük ve sayfadan paylaştık, çok beğenildi, ayrıca biz de çok eğlendik, keyif aldık bu çalışmayı yaparken.

Sosyal medya insanların eğlendiği, düzene olan hınçlarını ve gerilimlerini boşalttığı kamusal bir alana dönüşmüş durumda biz de özellikle plaza emekçilerinin yoğun olarak kullandığı bu mecralarda yaratıcı çalışmalar yaparak 4 Eylül Mitingi hazırlık çalışmalarımızı yürütüyoruz.

Başka neler yapıyorsunuz? Mesela sayfamızda video/filmler paylaşıyor, film yapmayı biliyor muydunuz?

Melike: Bu çalışmaları yaparken biz de öğreniyoruz, mesela ben video kesmeyi yeni öğrendim.)) Grafiker arkadaşlarımız var, onların desteklerini alıyoruz, ama içeriğini kolektif olarak belirliyoruz.

Demet: Mesela bugün mitinge katılmak isteyen bir arkadaşımın yaratıcı bir şeyler çalışmaya karar verdik. Hazırladığımız videoyu plaza emekçileri sayfasından paylaştık. Mitingin duyurusuna ve katılımın artmasına yardımcı olan arkadaşlarımızla birlikte çalışıyoruz. Ve çok keyifli geçiyor çalışmalarımız.

Başka ne çalışmalarınız var?

Melike: Maslak ve Levent hattında 4 Eylül Mitingi'nin bildirisini dağıtmayı düşünüyoruz. Bir de bu hafta sonu yapılması planlanan mitingin örgütleyicileriyle beraber yapılacak olan merkezi çalışmalara Plaza Emekçileri Direnişte sayfası olarak katılacağız.

Daha önce miting çalışması yapmış mıydınız?

Evet, 1 Mayıs.

Peki bugün yaptığımız çalışmayla 1 Mayıs miting çalışmasının farkı nedir?

Demet: Tarihsel olarak 1 Mayıs emekçiler için anlamlı ve özel. Ancak 1 Mayıs mitinginden farklı olarak 4 Eylül'de yapılacak miting, darbe tehdidinden, gericilikten, emperyalizmden, laikliğin önemsizleştirilmesinden rahatsız olan halk kitlelerinin bir ihtiyacı olarak aydınların öncülüğünde ortaya çıkmış oldu. Sokaklar ilerici ve aydın insanlarıdır. Gericiliğin ve emperyalizmin nefes alamaz bir hale

getirildiği ülkemiz için aydınların ve emekçilerin sözünü söylemesinin vakti gerçekten geldi. 4 Eylül bu bağlamda çok büyük bir tarihsel öneme

sahip.

geleceğimizi savunmak için bu son viraj gibi geliyor. Bu yüzden çalışmalarımızı daha da yoğunlaştırdığımız bir miting oldu.

Batuhan: Bunun yanında hepimiz iş arkadaşlarımızı mitinge katmak için çalışmalar yapıyoruz. Bizimle gelecek kişilerin de miting çağrıcısı olmasını sağlamaya çalışıyoruz.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mıdır?

Melike: Ürettiğimiz her şey en nihayetinde kolektif, o yüzden bu mitinge katılmayı düşünen plaza emekçileri, tanışmak ve mitingi örgütlemek için bizimle sayfa üzerinden iletişime geçebilirler, bu arada her türlü katkıya ve desteğe açığız.

EFSANE LİDER DOĞUM GÜNÜNDE DE BARIŞI HATIRLATTI

Fidel'den doğum günü yazısı

HALKLARIN KALBİNDE TAHT KURAN EFSANE LİDER DOĞUM GÜNÜNDE BİR GÜN ÖNCE KALEME ALDIĞI "DOĞUM GÜNÜ" BAŞLIKLİ YAZISIYLA DA BARIŞI VE NÜKLEER TEHDİDİ HATIRLATTI. OKURLARIMIZLA TARİHİN BU DEV KUMANDANININ, 90. DOĞUM GÜNÜNDE YAZDIĞI BU ANLAMLI YAZIYI PAYLAŞIYORUZ.

13 Ağustos Cumartesi günü 90. yaşını Küba halkıyla birlikte Havana'daki Karl Marx Tiyatrosu'nda adına düzenlenen bir etkinlikte kutlayan Küba Devrimi'nin efsane lideri Fidel Castro Ruz, dünya halklarına ışık tutmaya devam ediyor. 2008 yılında Devlet Konseyi Başkanlığı görevini bıraktığından beri yazdığı yazılarla dünyayı bilim, barış ve eşit gelişim için mücadeleye çağırmaya devam ediyor. Emperyalizmin dünyanın çeşitli coğrafyalarında savaşları tırmandırdığı günümüzde Fidel Castro yazılarıyla dünyanın ilerici ve sosyalist iktidarlarına nükleer bir krizden sakınmalarını da salık veriyor.

2014 yılında Küba ile ABD arasında diplomatik ilişkiler yeniden tesis edildikten sonra bu yıl Obama'nın Havana'yı ziyareti çerçevesinde de yazdığı yazılar ve değerlendirmelerle ABD emperyalizminin geçmişi unutamız çağrılarını ders niteliğinde yanıtlar veren Fidel, egemen Küba halkının 60 yıldır ve hâlâ abluka koşullarında yaşadığını ve bu süre boyunca da ABD emperyalizmi tarafından defalarca silahlı saldırıya uğradığını hatırlatmaktadır. Dünyanın geri kalanı iki ülkenin yakınlaştığı haberleriyle çalkalanırken verdiği mesajlarla Küba'nın Amerikan yönetimine güven duymaktan çok uzakta olduğunu vurgulamaktadır.

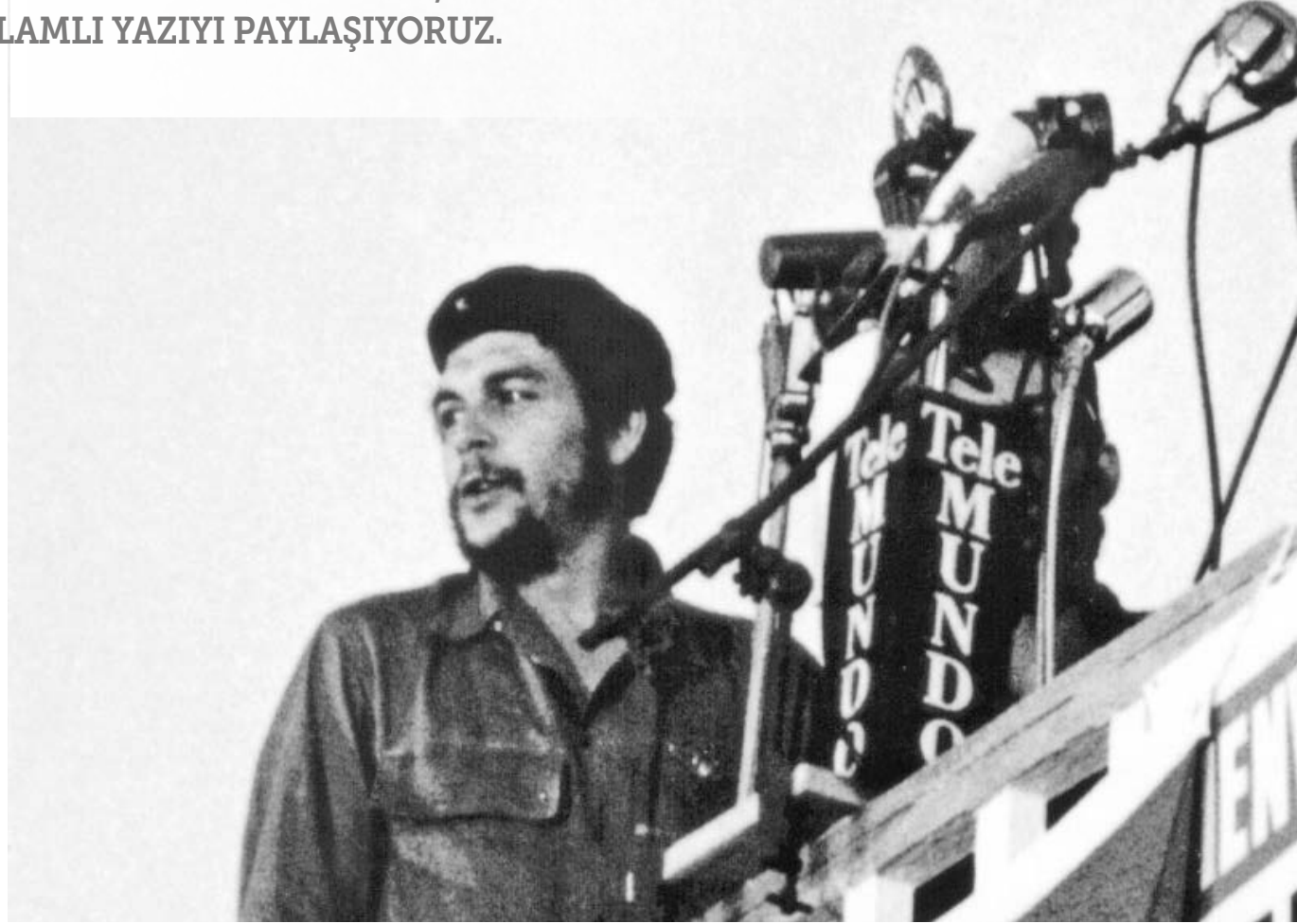
Geçtiğimiz yıl Ocak ayında Fidel ile Arjantinli meşhur futbolcu Maradona arasındaki yazışmalarda Fidel'in Orta Amerika ve Karayipler Kupası ile ilgili anekdotu ise yüzümüzde buruk bir gülümseme bırakıyor:

"Son Orta Amerika ve Karayipler Kupasında futbol kadar önemli bir disiplinde bir hakem bize keyfi bir ceza verdi, kısmen dahi adil değildi. Para zenginlere ve cezalar fakirlere.

Gördüğün gibi, tarafsız olmak istiyorum, ama seni temin ederim ki elimden gelmiyor.

Sıkıca sarılıyorum, Maestro!" – Fidel Castro Ruz, 11 Ocak 2015, 19:25

Halkların kalbinde taht kuran efsane lider doğum gününden bir gün önce kaleme aldığı "Doğum günü" başlıklı yazısıyla da barışı ve nükleer tehdidi hatırlattı. Okurlarımızla tarihin bu dev kumandanının, 90. doğum gününde yazdığı bu anlamlı yazıyı paylaşıyoruz.

DOĞUM GÜNÜ

Yarın 90 yaşımı dolduracağım. Küba'nın doğu bölgesinde Birán adındaki bir memlekette doğdum. Bu isimle bilinir, ama bir haritanın üzerinde hiç belirtilmemiştir. İyi tavrı sayesinde yakın dostları tarafından tanınırdı ve elbette dünyanın herhangi bir yeni sömürge ülkesinin ticari ve üretim faaliyetlerinin etrafında görülebilecek türden bir siyasi temsilci ve denetçiler grubu tarafından bilinirdi.

Bir keresinde babama Pinares de Mayarı'ye kadar eşlik ettim. O zaman sekiz veya dokuz yaşındaydım. Birán'daki evden çıktığında muhabbet etmeyi ne severdi! Orada şekerkamışı, otlak ve diğer tarım arazilerinin sahibiydi. Pinares de Mayarı'de toprak sahibi değildi, ama toprağın kullanım hakkını elinde bulunduruyordu; bu kıtanın hiçbir halkını ve insan varlığını tanımayan Papalık mührü vasıtasıyla edindikleri haklar ile bir kıtanın sahipleri olan pek çok İspanyol gibi. Aktarılan birikim ise büyük çoğunlukla insanlığın hazineleriydi.

Yükseklik, bitki örtüsünün kuvvetli

olmadığı, taşlı ve eğimli yokuşlardan yaklaşık 500 metrelere çıkar. Ağaçlar ve kayalar geçişi engeller, ansızın belirli bir yükseklikte büyük ekonomik değerde nikel, krom, manganez ve diğer mineral cevherleri ile zengin yaklaşık 200 kilometrekarenin üzerinde hesaplanan geniş bir yayla başlar. O yaylada her gün onlarca kamyon büyük boyutta ve kalitede çam çıkarılırdı.

İnsan toplumunun bulunduğumuz evresinde ekonomik değerlerin sembolleri olarak görülen altın, gümüş, paladyum, elmas, bakır, kalay ve diğerlerinden bahsetmediğime dikkatinizi çekerim.

Devrim zaferinden birkaç yıl önce babam vefat etti. Öncesinde, yeterince acı çekti.

Üç oğlundan ikincisi ve üçüncüsü ortada yoktu, uzaklardaydılar. Her ikisi de devrimci faaliyetlerde vazifelerini yerine getiriyorlardı. Düşmanın beni yok etme planlarında başarılı olması durumunda, yerime kimin geçebileceğini bildiğimi söylemiştim. ABD başkanlarının Makya-velist planlarına neredeyse gülüyordum.

27 Ocak 1953'te, Batista'nın

1952'deki hain darbesinden sonra, bizim Devrim tarihimizin bir sayfası yazıldı: Üniversite öğrencileri ve gençlik örgütleri halk ile beraber José Martí'nin yüzüncü doğum gününü anmak için ilk Meşaleli Yürüyüş'ü gerçekleştirdiler.

Hiçbir örgütün bizim örgütlediğimiz mücadeleye hazır olmadığına kanaat getirdim. Kitleleri mobilize eden siyasi partilerde tam bir pusulasızlık hakimdi; soldan sağa ve merkezde, ülkeye hakim olan siyasetten dolayı mide bulantısı duyuluyordu.

6 yaşındayken, Birán'da bir devlet okulunda ders veren şevk dolu bir öğretmen, aileyi benim Santiago de Cuba'ya seyahat edip orada prestiji yüksek bir manastıra kaydolun büyük kız kardeşime eşlik etmem gerektiği konusunda ikna etti. Beni kapsamak Birán'daki bu öğretmenin becerisiydi. Fevkalade bir şekilde ağırlandı ve aile ile aynı sofrada yemek yediği Birán'daki evde varlığımın gerekliliğine kanaat getirmişti. Uzun zaman sınıf arkadaşım olan ve geçenlerde hayatını kaybeden ağabeyim Ramón'a göre sağlığım kesinlikle daha iyiydi. Uzun uzun anlatmak istemiyorum, yalnızca o açlık yılları nüfusun büyük bölümü için oldukça ağır geçiyordu.

Üç yıl sonra beni Santiago de Cuba'da La Salle Koleji'ne gönderdiler ve orada birinci sınıfa kaydettiler. Neredeyse üç yıl beni bir defa olsun sinemaya götürmediler.

Yaşamım böyle başladı. En iyisi vaktim el verirse bunun üzerine yazayım. Şu ana dek bunu yapmamış olduğum için beni affedin. Sadece, bir çocuğa öğretilmesi gereken ve öğretilebilir olan şeylere ilişkin fikirlere

sahibim. Eğitimsiz bırakmak onlara yapılabilecek en büyük kötülüktür görüşündeyim.

İnsan türü bugün tarihin en büyük tehlikesi ile yüzleşmektedir. Bu konuların uzmanları, nüfusu 1800'ün sonlarında bir milyarken 2016'nın başlarına yedi milyara çıkan bu gezegenin sakinleri için en fazlasını yapabilirler. Gezegenimiz birkaç yıl içinde kaç kişi ağırlayacaktır?

Bu soruyu ve daha aşkın soruları cevaplayacak olanlar bugün sayıları birkaç bine ulaşan en parlak bilim insanlarıdır.

Bugünlerde aldığım ve bana partimizin militanlarına ve ilgili örgütlere fikirlerimi aktarma kuvvetini veren saygı gösterileri, selamlar ve hediyeler için en derin şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Modern teknoloji araçları evreni tetkik etmeyi sağladı. Çin ve Rusya gibi büyük güçler nükleer silah kullanımını dayatan tehditlerin öznesi olamazlar. Onlar büyük cesaret ve akla sahip halklardır. ABD Başkanı'nın Japonya'ya ziyaret ettiğindeki konuşmasının vaktinden yoksun olduğunu düşünüyorum ve kendisi bombanın etkilerini bildiği halde yüzbinlerce insanın Hiroşima'daki katliamı için özür dilemedi. Aynı şekilde yaşam ve ölümün efendilerinin rastgele seçtiği Nagazaki'deki saldırı da

suçtu. O nedenle barışı korumanın gerekliliğini ve milyonlarca insanın öldürme hakkına hiçbir gücün sahip olmadığı gerçeğini hiç durmadan anlatmalıyız.

12 Ağustos 2016

Fidel Castro Ruz

Çeviri: M. Onur Çuvalcı

BİR ÇOCUĞA ÖĞRETİLMESİ GEREKEN VE ÖĞRETİLEBİLİR OLAN ŞEYLERE İLİŞKİN FİKİRLERE SAHİBİM. EĞİTİMSİZ BIRAKMAK ONLARA YAPILABİLECEK EN BÜYÜK KÖTÜLÜKTÜR GÖRÜŞÜNDEYİM.

BİRİNCİ CUMHURİYET ÇÖZÜLÜRKEN:

Cemaat, siyaset, devlet

AKP'NİN İKTİDARA TAŞINDIĞI, ABD'NİN KÜRESEL ÖLÇEKTE İLİMLİ İSLAM'I DEVREYE SOKTUĞU BİR SÜREÇTE CEMAATLER VE TARİKATLAR, TÜM DÜNYADA SELEFİ/RADİKAL İSLAMCILIĞIN PANZEHİRİ OLARAK PAZARLANDI. CEMAATLER, SİVİL TOPLUMDAKİ YAYGIN ÖRGÜTLENMELERİ İLE KAPİTALİZM VE LİBERAL DEMOKRASİYLE DE UYUMLU YAPILAR OLARAK DESTEKLENDİ.

Son günlerde, muhalefet partilerinden eski bürokratlara, "laikliğiyle" bilinen pek çok aktörün, AKP'nin milli mutabakat siyasetine su taşıdığına tanık oluyoruz. Kamuoyuna yansıyan konuşmalarda az çok ortaklaşılan iki vurgu var: Birincisi, düzenin tüm günahlarını Fethullahçılara yıkarak geçmişe sünger çekme yönelimi; ikincisi, devlet aygıtının cemaatlerden arındırılması ve meclisin ağırlığını artırma yollu liberal temenniler. Dolaşımdaki bu söylemlerin en büyük sorunu, cemaatleşmeyi bir devlet meselesine indirgemeleri. Oysa, bugün ülkeyi bir ağ gibi sarmış olan cemaatlerin kimi zaman devlet desteğiyle tabanlarını genişletmeleri, okullar, vakıflar, dernekler, Kuran kursları, öğrenci yurtları, dershaneler, hastaneler, camiler, mescitler, çay ocakları, kültür merkezleri, sübyan mektepleri, medreseler, tekkeler, dergahlar, ev toplantıları ve yardım kuruluşları aracılığıyla sivil toplumun neredeyse tüm alanlarına yayılmaları, taraftar kazanmalarının ve toplumsal desteği örgütlemelerinin esas araçlarını oluşturuyor.

Peki bu noktaya nasıl gelindi? Bunu anlayabilmek için, hem devlet-siyaset-cemaat üçgenindeki ilişkilerine, hem de cemaatlerin sivil toplum ve sermaye

ile ilişkilerine bakmak gerekiyor. Bu yazıda devlet-cemaat ilişkilerine odaklanacağız.

KOMÜNİZMİN HAYALETİ VE GERİCİLEŞME

Şüphesiz, Türkiye'de siyaset-cemaat-sermaye ilişkileri üzerine tartışmalar, 15 Temmuz darbe girişimiyle başlamadı. Laiklik (hatta ilerencilik) ile İslamcılık ekseninde vuku bulan çatışmaları Cumhuriyet öncesine kadar izlemek mümkün. Ancak İslami tarikat ve cemaatler, özellikle 80'li yıllardan sonra holdingleşme, kadrolaşma, kamusal alanda görünürlük kazanma gibi başlıklarla anılır oldu. Özal'lı yıllarda ivme kazanan ve 90'lar da ayyuka çıkan bu türden gelişmeleri çözümlemenin ciddi zorlukları var. Zira, cemaatlerin devletle ve sermaye ile kurdukları ilişkilerin girift, kimi zaman çatışmalı niteliği, Türkiye kapitalizminin emperyalizmle ilişkileri ve cemaatlerin uluslararası bağlantıları ile birlikte düşünüldüğünde tablo iyice karmaşıklaşıyor.

Tabloyu sadeleştirmek ve Türkiye'de cemaatleşmenin tarihini anlamak için, en başta sorulması gereken soru şudur: Nasıl oldu da, laik Cumhuriyet bu noktaya gelebildi? Bunun en kestirme yanıtı, devletin sınıf karakterinde yatıyor. Daha

1947 yılında, imam-hatip okullarının açılması tartışmalarında dine nasıl bir işlev yükleneceği, 7. CHP Kurultayı'nda sarf edilen "komünizm tehlikesine karşı manevi direnci sağlamak" sözlerinde kendini ele veriyordu. Anti-komünizm ve emperyalizmle kurulan bağımlı ilişkiler, devletin cemaatlerin ve tarikatların önünü açmasında en temel motivasyon oldu. Demokrat Parti döneminde, Süleymanlıların Kuran kursları ve yurtlar üzerinden, Nurcuların ise ev toplantıları marifetiyle örgütlenmesine biraz da bu saikle göz yumuldu. Fethullah Gülen'in "siyasi" hayatına Komünizmle Mücadele Dernekleri'nde başlaması da bu anlamda tesadüf sayılmaz, dönemin ruhunu uygundur. 80 darbesinden sonra, Türkiye'de her zaman "laikliğin teminatı" sayılan ordunun en üst ağzından Türk-İslam sentezinin dillendirilmesi ve Özal'lı yıllarda, siyasal İslam'ın ve cemaatlerin serpilmesinde, gericiliğin genetik özelliği olan anti-komünizmin izi belirgindir. Gülen'in bir CIA ajanı ile birlikte Vehbi Koç'un evinde toplandığına dair iddiaların doğru olup olmadığı bir noktadan sonra önemsizleşiyor. Sosyalistlerin İslamcılığa dair çözümlemelerinde NATO'nun yeşil kuşak projesine yapılan vurgular da hep buraya işaret

Tarikat nedir? Cemaat neye denir?

Cemaat ve tarikatlarla ilgili yaygın bazı kanaatler kimi eksiklik ve hatalarla malüldür. "Sonuçta hepsi gerici" önermesi son tahlilde doğru olsa da, aralarında böyle geçiştirilemeyecek önemli ayrımlar ve farklar bulunuyor. Tarikatlar, İslam tarihinde ve Osmanlı toplumunda hep var oldu. Özetle, bir şeyhe bağlanma yoluyla örgütlenen tarikatların her birinin kendi tarihi, gelenekleri var. Kapitalist modernleşme ile birlikte değişen yaşam, tarikatları da değiştirmeye, çağın getirdiği soru ve sorunlara yanıtlar üretmeye zorladı. Bir kısmı içe döndü, daraldı ve geleneğini korumaya çalışan kültürel/dini gruplara dönüştü. Ancak büyük çoğunluğu, Türkiye örneğinde özellikle Nakşibendi koluna bağlı tarikatlar, cemaatleşme yoluna gitti.

Cemaat burada, ticari, toplumsal ve kimi zaman siyasi ilişkiler geliştiren, çıkar gruplarına benzer ağları ifade ediyor. Görece kapalı bir cemaat olan Fatih-Çarşamba merkezli İsmailağa cemaati, okullar, yurtlar, hastaneler açan ve holdingler kuran İskenderpaşa cemaati, Süleymanlılar, Erenköy cemaati, Menzil cemaati, İhlas Holding'le anılan Işıkçılar gibi cemaatler örnek olarak verilebilir. Buna ek olarak, bu türden geleneksel bağları zayıf ya da hiç olmayan yapılar da bulunuyor. En bilinen örneğini Fethullahçıların oluşturduğu bu türden yapılar geleneksel dini temalar (ibadet, zikir vs.) yerine proaktif ve yayılcı bir yorumu benimsiyor.

Türkiye'de dinselleşmenin bir diğer aktörü ise, irili ufaklı örgütler, dernekler ve partileriyle "siyasal İslamcılar". Tasavvuf geleneğinden gelen tarikatlara şiddetle karşı çıkan ve bir tür "kaynağa dönüş"ü savunan selefistleri, İHH gibi kuruluşları ve daha pragmatik ve muhafazakâr (AKP'nin kurucu kadrolarının da parçası olduğu) Adil Düzen geleneğine kadar pek çok aktörü bu kümeye dahil edebiliriz.

Burada akılda tutulması gereken, söz konusu ayrımların yönetsel olduğudur. Türkiye'de cemaatler ve siyasal İslamcı hareketler, kendi aralarında kimi zaman çatışmaya varan bir rekabet içinde oldukları gibi, aralarındaki geçişkenlik de üst düzeydedir. Söz gelimi, Milli Selamet Partisi'nden AKP'ye uzanan çizgi ve Özal/ANAP, Nakşibendi cemaatlerle hep organik bir ilişkiye sahipti. Oy verme, ihale alma gibi ilişkilerin ötesinde, kurucu kadroları çoğunlukla bu geleneğe meylettir. Öte yandan, örneğin, 90'lı yılların sonlarında aynı ailenin parçası büyük bir cemaat olan İskenderpaşa'nın lideri Esad Coşan ve dönemin en büyük iki cemaatinden biri Süleymanlılar, RP çizgisine muhalefet ediyordu. Yine o dönemden günümüze, Fethullahçılar ile diğer cemaatlerin ilişkilerine açık ya da örtük hep bir gerilim damga vurdu. Bu türden çekişmeler günümüzde de sürmekte ve AKP iktidarı, cemaatlerle ilişkilerini siyasi çıkarları doğrultusunda belirlemektedir. Ancak esas önemli nokta, 15 Temmuz'a kadar iktidarı cemaatleşmeyi bir bütün olarak desteklemesidir. Hükümetin, Fethullahçıları tasfiye ederken, diğer cemaatlere dokunulmayacağını söylemesi bunun en bariz örneği.

eder. Ancak anti-komünizm, cemaatleşmeyi anlamada yalnızca bir çıkış noktası olabilir. 80'lere kadar cemaatler, sağcı burjuva siyasetçilere oy deposu olarak, devlete paramiliter kadro havuzu olarak, ve düzene anti-komünizmin toplumsal taşıyıcısı olarak hizmet etti. Bu dönemde, yüksek bürokraside kadrolaşma var olsa da (en bilinen örneği Nakşibendi kökenli Özal kardeşlerdir) bunun ölçeği görece küçük kaldı.

90'LI YILLAR, RESTORASYON GİRİŞİMİ VE SONRASI

Cemaatleşmenin günümüzde aldığı biçimi açıklamada iki kritik moment tespit edebiliriz. Her ikisi de ABD emperyalizminin stratejisinde ve Türkiye

kapitalizminin buna uyum sağlama girişimlerinde belirleyici olan bu iki momentten birincisi, 90'lı yıllara karakterini veren Sovyetlerin çözülüşü, ikincisi ise 2000'li yılları belirleyecek olan 11 Eylül saldırısı ve AKP'nin iktidara gelişi.

İlk döneme damgasını vuran, İslamcı cemaat ve örgütler ile RP'nin yükselişi oldu. Sermaye düzeninin buna yanıtı, ordu marifetiyle gerçekleşen 28 Şubat restorasyon girişimidir. Sovyet sonrası dünyanın değişen ortamına uygun "ayarlamadan" İslamcılığın da nasibini alması anlaşılır bir durumdur. Unutulmaması gereken, her yerden "irtica tehdidi" seslerinin yükseldiği bu dönemde, büyük cemaatlere herhangi bir ciddi müdahalenin olmamasıdır. İmam-hatiplerin sayısı azaltılsa da, cemaatlerin tabanı genişlemeyi sürdürdü, bunlara bağlı okullar ve yurtların sayısı yavaşlayarak da olsa artmaya devam etti. Medyada öne çıkarılan çoğunlukla Acz mendiler gibi küçük ve uç örnekler oldu. İslami holdingler gündem edilse de çoğu bu dönemden sağ çıkabildi. Laiklik meselesi, örtünme başlığına sıkıştırıldı. Amaçlananın, köklü bir laikleşme hamlesi değil, fazlaca güçlenen İslamcılığın ve cemaatlerin kontrol altına alınması olduğu açıktı. Sonuç olarak, başta Fethullahçılar olmak üzere çoğu cemaat bu dönemi büyük yaralar almada atlattı.

AKP'Lİ YILLAR: PARTİ-DEVLETE GİDEN YOL VE BİR HEGEMONYA PROJESİ

2000'li yıllara damgasını vuran iki önemli başlık, 11 Eylül sonrası parlatılan "ılımlı İslam" projesi ile AKP-Cemaat koalisyonunun devlet aygıtını büyük ölçüde ele geçirmesi oldu.

AKP'nin iktidara taşınmasının jeo-politik anlamı, ABD'nin küresel ölçekte devreye soktuğu ılımlı İslam konseptinde aranmalıdır. Bu süreçte cemaatler ve tarikatlar, tüm dünyada selefi/radikal

İslamcılığın panzehiri olarak pazarlandı. Türkiye'de de sıkça dillendirilen bu tezler, bugün hâlâ dolaşımında. Cemaatler, sivil toplumdaki yaygın örgütlenmeleri ile kapitalizm ve liberal demokrasiyle uyumlu yapılar olarak lanse edildi. Bu ideolojik salgının en önemli aktörleri ise sol liberal aydınlar oldu. Abant Toplantıları'ndan sivil toplumculuğa, tüm söylemler ve edimler, cemaatlerin meşrulaştırılmasında katalizör işlevi gördü.

Her ne kadar, Fethullahçılar devletteki kadrolarından faydalanarak diğer cemaatlere yönelik operasyonlar yürüttüyse de, AKP iktidarı boyunca cemaatler devletten büyük teşvik gördü. Ancak bu dönemde devletin cemaatlerle ilişkisini basit bir çıkar/rant ilişkisi olarak düşünmemek gerek. Örneğin, AKP yönetiminde yapısı tümüyle değiştirilerek İslamcı çizgiyle uyumlulaştırılsa da, Diyanet hâlâ cemaatlerin muhalefetiyle karşılaşabiliyor. AKP iktidarı, toplumu bir bütün olarak gericileştirme yoluna giderken, hem devletin araçlarını (Diyanet, imam-hatipler, belediyeler vs.) etkin biçimde kullandı, hem de ayrı ayrı aktörlerden oluşan cemaatlerin önünü açtı. Dolayısıyla süreci bir hegemonya projesi olarak okumak daha doğru olacaktır. AKP'nin hegemonyası, dinselleşme başlığında, TÜRGEV, Ensar Vakfı vb. türden derneklerin, Diyanet, imam-hatipler gibi devlete bağlı araçların, İslamcı dernek/vakıfların ve cemaatlerin oluşturduğu, iç içe geçmiş karmaşık ve çelişkili bir bütünün önderlik etmek, onu yönetmek üzerine kuruldu.

Dolayısıyla, cemaat ve tarikatların tümüyle yasaklanmasını istemek, bu noktada en ilerici talebi ifade etmektedir. Cemaatleşme AKP ile başlamadı; cemaatler, toplumsal, siyasi ve ekonomik alandan tümüyle dışlanmadıkça, AKP sonrası bir Türkiye'de de etkin güç olma-ya devam edecekler.

■ Adil Cebeci

Okuma önerileri

Türkiye'de Laiklik ve Sol, Özgür Şen, Yazılama, 2016.

Tarikat, Siyaset, Ticaret, Uğur Mumcu, UMAG, 2014.

"Dinci Gericiliğe Karşı Sosyalist Politika", Gelenek 47 (Eylül 1994)

Suriye'ye düşük sağırganlığın yeni bir turmanışında
komünistler Hatay'a "Baş Seferi" düzenledi.

14 Nisan 2012 gecesi ülkenin farklı yerlerinden
otobüslerle harekete geçen yüzlerce kişiye engel
olmak için tüm güvenlik örgütü ayağa kalkarken,
Ankara'da tutulmuş olan otobüslerin sahipleri ve
şöförleri tehditler ve zorbalıkla atıldı.

Gece saatlerinde yaşanan hareketlilikten sonra
ertesi gün yapılan eylem Başbakanlık duvarına
yazılan "Savaş Hayır" yazısıyla sona erdi.